

WAT DOEN WE MET ONZE KERKEN?

LIWWADDERS APRIL 2025

NEEM MEE ÉCHT ALLES OVER LEEUWARDEN

liwwadders

‘Hier zitten tiptop-
bedrijven met jarenlange
ervaring in de
recreatieve sector’

OPENING WATERSPORTSEIZOEN GROOTE WIELEN

Durk van der Veen ZAT IK ERGENS MEE, DAN KWAM HARRY PAG 3	Klaas Kasma VANDAAG WEDEROM EEN HAPJE VOOR OP HET TERRAS PAG 9	André Keikes KAUWGOM BEWIJST: LEEUWARDERS DEUGEN PAG 10	Bearn Bilker IN JELLUM IS JONKER SICKE EEN BEGRIP PAG 12	David Miedema MIJN AUTO IS ALS NIEUW. IK GA ER NIET IN RIJDEN PAG 18
---	--	---	--	--

OP NAAR DE VERKIEZINGEN: FUSIE TUSSEN LIJST058 EN GEMEENTEBELANGEN?

25 jaar liwwadders

DE ONTEGENZEGGELIJKE BESTSELLER: Het Vrolijke Leven In Een Provinciehoofdstad

Wie een kleine provinciestad als Leeuwarden en haar inwoners de Liwwadders écht wil leren kennen kan niet om dit boek heen. Vrolijke teksten omlijst met tientallen foto's van Simon van der Woude en illustraties van Anton Feddema.

Eric Hoekstra, Albert Kooy, Arie van der Wal, Ido Siderius, Catrinus van der Velde, Kees van der Meer, Hedzer Pekel, Freek van Tuinen, Hepke Runia, Douwe Miedema, André Rolf, Shawn Le, Harry Westers, Martine Béhague, Jan van Olfen, Gerard van der Meulen, El Hafid, Marcel Dijksman, Rimmer Mulder, Gerrit Ybema, Jerre Hakse, Ton Boucher, Geke Westenberg, Hans Man in 't Veld, Nol Hoekstra, Otto van Gelderen, Joop Annee, Dikkie Smids, Sjoerdsje Engström, Jack Kooistra, Paul van der Monde, Klaas Kasma, Tom van Mourik, Geert Dales, Rob de Jong, Meindert Schroor, André Keikes, Elisabeth Hietkamp, Sip de Haan en vele anderen.

Harmen Abma, Willem Annee, Siebe Annema, Pier Baarsma, Tjeerd van Bekkum, Gerrit Benner, Joe Biden, Bearn Bilker, Anne Boelens, Sjoerd Bootsma, Wouter Bos, Jaap Bronger, Johan Derksen, Anneke Douma, Willem Duys, Fred ter Elst, Piet Eisma, Marijke van Essen, Peter Faber, Marco Florijn, Sjoerd Galema, Bowina van Gelderen, Leo Hasz, Nol Hoekstra, Bas Hollenberg, Klaas Jansma, Rob de Jong, Ira Judkovskaja, Reitze Ketellapper, Hein Kocken, Frits Korbach, Gerrit Krol, Fokke Laanstra, Eelke Lok, Harke van der Meer, Jan van der Meulen, Femke Molenaar, Paul van der Monde, Piet Muizer, Barack Obama, Piet Paulusma, Hedzer Pekel, Gordon Ramsay, Jeroen Rodenburg, Jan Riedstra, Jan de Roos, Maarten Ruiz, Klaas Siderius, Ype Smeding, Sjoerd Soeters, Lex Tichelaar, Donald Trump, Pieter Tuinman, Kees van Twist, Robert Veenstra, Albert Verlinde, Petra Vlutters, Aukje de Vries, Marlise Vroom, Ingrid Wagenaar, Jesse Wassenaar, Hans Wiegel, Roel de Wilde, Rinze Yntema, Bonne van der Zee, Jan Zeinstra.

Eetcafé De Lachende Koe
Leeuwarden

In-Koe-Sief
kiezen van de kaart
2 gangen €29,-*
3 gangen €33,-*
inclusief onbeperkt
bier/wijn/fris
*Vrijdag €2,- toeslag, zaterdag €3,- toeslag

Diner actie!
3-gangen diner
voor de prijs van
2-gangen diner
in-koe-sief*
*Vrijdag €2,- toeslag,
zaterdag €3,- toeslag

*Eetcafé
De Lachende Koe!*

Reserveren: telefonisch of via whatsapp
06 20 72 70 88 | info@dekoeleeuwarden.nl
Grote Hoogstraat 16-20 | Leeuwarden

*UITSLUITEND TEGEN INLEVERING VAN
DEZE ADVERTENTIE EN BIJ RESERVERING

AFVALCONTAINER HUREN IN LEEUWARDEN E.O.?

Afvalcontainer verhuur

(van 3m3 tot 40m3)

Milieustraat *Bedrijf & Particulier!*

Einsteinweg 16 | Leeuwarden
058 213 1018 | info@oldehove-recycling.nl
www.oldehove-recycling.nl

EATCORNER DE POTMARGE

Advertorial • Foto: Marchje Andringa

‘Ja, je mutte wat met de tyd met.’ Staan er zomaar enkele moderne horeca-apparaten in de vertrouwde Eatcorner Potmarge aan de Drachtsterweg. ‘Ja, ja, ijskoffie is nieuw. Daar is vraag naar en daar speule we op in.’

Hoewel Daniël van der Veen al jarenlang de scepter zwaait in het bekende eethuis aan het stroompje De Potmarge, mag vader Durk nog altijd graag over zijn schouder meekijken. ‘Ach, hij mag oek noch un bitsje metdoën’, aldus de eindbaas van de horecatent. As cool as coffee, zo wordt de nouveauté in de snackbar aan de man en vrouw gebracht. Van der Veen senior: ‘Wij houwe nyt fan stilstaan. Dan begin je te roesten. Zo af en toe nemen we de zaak goed onder handen. Daniël doet het erg goed en ik kan het niet laten om af en toe advies te geven. Meer is het niet.’

JA, JE MUTTE WAT MET DE TYD MET

Van der Veen senior raakt niet uitgepraat over de nieuwe koffi-eijsmachine. ‘Veel verschillende smaken zijn leverbaar: pistache, choco en salty caramel. Ik noem maar een paar voorbeelden. De crémelaag blijft erop liggen. Heel speciaal allemaal.’ Van der Veen junior bestrijdt dat Eatcorner Potmarge op de hippe toer gaat met de ijsmachine en de nieuwe koffiemachine. ‘Ach nee, we kijken goed wat er in de markt speelt. We zijn aangesloten bij de organisatie Snackpoint en daar hebben we baat bij. Zij komen met allerlei acties zoals de Kidzbox of de Nacho Bowl, daar zouden we zelf nooit opgekomen zijn. Ook de spaarkaart en de webapp leveren voor de klant voordelen op. Je kunt zelfs een auto winnen.’

‘Als ik ergens mee zat, dan kwam Harry Wiersma met goede raad’

Daniël van der Veen: ‘Ik hou van nieuwe dingen. Producten met smaakjes. We gaan steeds meer in de richting van een klein restaurant. Het barretje aan de waterkant is een beetje passé. Dat geschreeuw wil ik niet meer in de zaak. Er komen nu bijvoorbeeld op woensdag enkele senioren die in het gezondheidscentrum aan de Knoopstraat sporten en daarna hier een gezellig bakje

doen. Die sfeer willen we versterken. Ook het terras is weer open. Klanten zijn verbaasd over ons leuke terras pal aan het water. Het is een verrassende plek in de stad. Durk van der Veen: ‘Ik doe ’s morgens de mise en place en als de zaak opengaat ben ik een beetje moe. De medische mankementen gaan niet in je kouweskleren zitten. Je werke altyd deur. Ooit was ik dj. Op de Tomos

Eetcorner Potmarge, in een ver verleden begonnen als snackbar Bergsma, bekend om zijn balletjes pinda (twee kleine gehaktballetjes die in een plas pindasaus dreven), presenteert een assortiment waar je je vingers bij aflikt. ‘Maar we gaan mee met de tijd en spelen in op de vraag van de klant. Die wil verschillende soorten patat en dan lever je die met veel plezier. We kregen overigens nog een bestelling van de familie Bergsma voor tachtig gehaktballen voor bij de overlijdensplechtigheid van Bergsma in oktober.’

vloog je overal heen. In jongeren-centrum De Stins hadden we veel lol met jongerenbegeleider Harry Wiersma. Als ik ergens mee zat, dan kwam Harry met goede raad of hij bemiddelde. Dat is eigenlijk altijd zo gebleven. Dat zijn waar-

devolle contacten waar ik erg blij mee ben.’ Daniël: ‘Mooi dat hij mij nog wat kan assisteren, naast de hulpen Joukje en Gauke. Je merkt wel dat hij nog geenszins útblust is. We blieve lachen.’

Het Stadsblad Liwwadders (sinds 1998) wordt gemaakt door: André Keikes, Aly van der Mark, Klaas Kasma, Henk Weiland, Luuk Inberg, Anton Feddema (vormgeving), Marchje Andringa (fotografie) en Andries Veldman (organisatie en acquisitie). Liwwadders verschijnt tien keer per jaar en wordt verspreid in de gemeente Leeuwarden en in de randgemeenten (zie op pagina 5). Daarnaast wordt de krant geplaatst op onze website www.liwwadders.nl Al onze activiteiten worden ondersteund door Facebook, Twitter, Instagram (Roosmarijn Haring) en een dagelijkse nieuwsbrief. Niet overmeld mag blijven dat bepaalde advertentieverkopers misbruik maken van onze titel. Er is maar één Stadsblad Liwwadders en dat hebt u nu in handen. Een krant die lezers, middenstanders, vrijwilligers en kunstenaars serieus neemt. Wilt u communiceren met deze groepen, bel dan naar Andries Veldman (058-2133138) of mail naar info@liwwadders.nl Stadsblad Liwwadders wordt gedrukt bij Flevodruk in Harlingen.

!!OPROEP!!

WIE (JONG OF OUD, M/V/X) HEEFT ZIN OM ARTIKELEN TE SCHRIJVEN VOOR LIWWADDERS? KIES JE EIGEN ONDERWERP OF SCHUIF AAN BIJ ONZE GEZELLIGE REDACTIEVERGADERING.

REACTIE NAAR [INFO@LIWWADDERS.NL](mailto:info@liwwadders.nl) OF BEL NAAR TEL. 058-2133138

OPENING

WATERSPORTSEIZOEN BIJ DE GROOTE WIELEN

Advertorial • Foto: Marchje Andringa

De jachthaven en de omgeving van de Grote Wielen zijn in een paar jaar veranderd in parels aan het meer. De ondernemers Remco Schaafsma, Johannes Klaversma, Richard en Anna Propsma, Jan Marinus Propsma en Marcel Copini zijn meer dan tevreden over de ontwikkelingen in dit gebied ten oosten van Leeuwarden. Ze nodigen hun gasten en toekomstige gasten graag uit om een kijkje te nemen in het recreatiegebied.

De verbouw, of liever nieuwbouw, van restaurant De Groote Wielen en de komst van het botenverhuurbedrijf Bootverhuur Bonkevaart hebben tot allerlei positieve acties geleid. Remco Schaafsma van Bootverhuur Bonkevaart: ‘We hebben het nu hoe we het wilden hebben. De hele haven is opgeknapt, de ligplaatsen zijn bijna volledig verhuurd (we hebben nog enkele plekjes) en we houden de vernieuwde steigers en de voorzieningen goed schoon. Af en toe wijzen we gebruikers op de regels die we hanteren en dat loopt goed.’

Schaafsma is ingenomen met de samenwerking tussen de bedrijven aan de Groote Wielen. ‘Hier zitten allemaal tiptop-bedrijven, vaak met een jarenlange ervaring in de recreatieve sector. Richard en Anna Propsma liggen hier met hun fraaie salonboot De Nieuwe Liefde, een schitterende manier om met gezelschappen de plas en omgeving te verkennen. Jan Marinus Propsma geeft al ruim veertig jaar zeilles vanaf deze locatie. Marcel Copini heeft een mooi bedrijf dat zich richt op

buitsport en veel zaken doet met scholen en bedrijven. En dan is er het restaurant De Groote Wielen van Johannes Klaversma, de perfecte plek om te vertoeven, feest of jubileum te vieren.’

Remco Schaafsma noemt ook de samenwerking met de surfvereniging even verderop. ‘Ook met hen hebben we goed contact en we verwijzen naar elkaar door. Je kunt rustig stellen dat er hier voor iedereen iets te vinden is.’

Schaafsma zelf heeft zijn botenverhuurbedrijf in korte tijd tot ontwikkeling gebracht en breidt uit naar de binnenstad van Leeuwarden. ‘We zijn blij dat we in het centrum van de stad enkele extra ligplaatsen hebben gekregen. Bij de Beursbrug in de Museumhaven kunnen we nu onze luxe boten aanbieden. We lagen al bij Stek bij de Vrouwenpoortsbrug. De boten die we verhuren zijn echte eyecatchers. Het zijn comfortabele elektrische sloepen met eenvoudige bediening. We leveren hierbij goed beschreven routes en service wanneer dat nodig mocht zijn.’

‘Hier zitten tiptop-bedrijven met jarenlange ervaring in de recreatieve sector’

GRATIS WATERACTIVITEITEN

• ZATERDAG 10 MEI BIJ DE GROOTE WIELEN •

• SPANNING OP HET WATER

Tussen 14:00 en 17:00 uur zijn er gratis wateractiviteiten voor jong en oud: suppen, kanovaren, zeilen, sloepje varen en een tocht op de salonboot. **BIJ GROOTE WIELEN KUN JE TUSSEN 14:00 EEN 16:00 UUR KOFFIE + ORANJEKOEK VOOR MAAR € 5,50 BESTELLEN!**

• SPANNING OP DE DANSVLOER

Zeebenen gekregen van de activiteiten op het water? Dans ze weer stabiel. Van 16:00 uur tot 20:00 uur is er livemuziek van Anneke Douma, Melvin van Eldik, Anne Hazes, Ricky, Leeuwarder Shantykoor en nog veel meer. **LEEUWARDEN GAAT LOS!**

KLAAS K. TE L. CAROLINE: GA WEER SPAREN, LIEVERD EN MAAK MIJ BLIJ

Gelukkig is Caroline er nog. Die blijft strijden voor de Lelylijn. Hij is niet weg, zegt de voorvrouw van de BBB. Alleen het geld is weg. Daar wordt nu de Nedersaksenlijn van aangelegd. Een boemeltreintje dat door een gebied rijdt waar niemand wil zijn. Waar zijn al die strijd bare provinciale politici gebleven die ervoor zouden zorgen dat de Lelylijn ons in anderhalf uur in Amsterdam zou brengen? Eentje heb ik er gehoord op de Omrop en die zei: ‘Spitich’. En dat is het ook. Ik had me er zo op verheugd, af en toe even een middagje naar Amsterdam. Even zwalken op de Zeedijk, lekker Chinees eten in de Warmoesstraat, een kijkje nemen in de Atheneumboekhandel en dan weer in een mum van tijd naar huis, nog lekker op tijd voor een biertje op het terras van de Toeter. Maar dat gaat dus allemaal niet door. Wij zullen net als altijd vijftientwintig minuten langer in de trein moeten zitten om in Amsterdam te komen. Nou ja, dan ga je niet snel een middagje Amsterdam doen.

Voor de mensen uit de Randstad vind ik het trouwens ook wel sneu. Die hadden zich er massaal verheugd om in Friesland te komen wonen. Ik weet dat er al een fiks aantal het bordje Te Koop aan de

gevel van het appartement had hangen. Voor hun vierkamerappartement van twaalfhonderdduizend euro’s kan er in Friesland een leuke woonboerderij met paardenstal en oprijlaan aangeschaft worden. De kids willen immers graag een pony. En qua reistijd maakt het niet uit. Als je daar blijft wonen sta je net zo lang in de file. Dat Friesland een boerenprovincie is waar niets gebeurt, hindert niet. Je bent er immers alleen maar ’s avonds. En in het weekend. Dat is wel een dingetje natuurlijk. Maar als je een slimme make-laar in de hand neemt, is het misschien wel mogelijk om die woonboerderij voor wat minder te kopen zodat je een kleine ‘pied à terre’ in Amsterdam aan kunt houden. Het enige nadeel is de school voor de kinderen. De scholen in Friesland staan er niet echt bekend omdat ze genieën afleveren. Maar ach, voor veel geld zal ook hier wel een huiswerkinstituut te vinden zijn.

Nu de Lelylijn niet doorgaat, is dit allemaal geen optie meer natuurlijk. Je kunt van een Randstedeling toch niet verwachten dat die bijna twee uur in de trein zit om naar zijn werk te gaan of weer naar huis te reizen. Anderhalf uur, alla, maar geen twee uur. Gelukkig is Caroline er nog. Die gaat er wel voor zor-

gen dat de Lelylijn er toch komt. Ze heeft niet alleen een groot hart voor de boeren, maar ook veel compassie met mensen uit de Randstad die in Friesland weggesaneerde boerderijen opkopen om hier te kunnen wonen en toch snel in Amsterdam te zijn. En iets minder belangrijk (maar niet te verwaarlozen) is het zaak dat Friezen zoals ik gemakkelijk een middagje Amsterdam kunnen doen.

Het blijft natuurlijk knagen, het wel doorgaan van de Nedersaksenlijn van Groningen naar Enschede. Een snellere manier om naar twee steden te gaan waar niemand naartoe wil. Die bevolkt gaat worden door mensen in klederdracht die mandjes met eieren naar de markt brengen. Twentenaren die naar Groningen reizen omdat ze dat een grote stad vinden. En dan gaat die lijn ook nog via Meppel, de nachtmerrie van alle treinreizigers.

Dus Caroline: ga weer sparen, lieverd en maak mij blij. En met mij ook al die duizenden Randstedelijke forensen. Zorg dat de Lelylijn er komt. We vertrouwen op jou.

KLAAS KASMA, KOK TE LEEUWARDEN

• HUIS AAN HUIS IN DE WIJKEN EN DORPEN
 (WISSELEND)

• VERSPREIDPUNTEN
 (DIE REGELMATIG WORDEN AANGEVULD; MET STER*
 MEERDERE MALEN)

CAMMINGHABUREN: POIESZ*, ALBERT HEIJN*, PRIMERA, BAKKER VAN DEN BERG, SLAGER SMIT, RENÉ FISH AND CHIPS, WIJKCENTRUM, GEZONDHEIDSCENTRUM; **VRIJHEIDSWIJK:** JUMBO*, MULTIFUNCTIONEEL CENTRUM; **BILGAARD:** ALBERT HEIJN*, BAKKERIJ VAN DER KLOET, SCHOEN- EN SLEUTELSER- VICE BILGAARD, SLAGER SMIT, GROENTEZAAK YNE EN HINKE VAN DER MEULEN; GEZONDHEIDSCENTRUM, CAFÉ BILGAARD, PRIMERA, SNACKBAR DOUBLE FF, CHINEES-RESTAURANT MEI WAH; **WESTEINDE:** POIESZ*, SNACKBAR DE TILLE, KAPPER, ZORGCENTRUM SWETTEHIEM, GEZONDHEIDSPLEIN WEST- EINDE; **VALERIUS:** VISZAAK DE GEZONDE APOTHEEK*, ELY’S LUNCHROOM, TANKSTATION VALERIUSSTRAAT; **WESTEN:** HOTEL WTC, KAMER VAN KOOPHANDEL, MEUBELZAAK DE TIJD WONEN, EUROHOTEL; **NIJLÂN:** LIDL*, ALDI*, CAFÉ ’T WAP; **ALDÂN:** POIESZ*, SNACKBAR DOUBLE FF, APOTHEEK BENU, ZORGCENTRUM ERASMUSHIEM, ZORGCENTRUM ALDLÂN- STATE, TANKSTATION ALDLÂNSDIJK, MEDISCH CENTRUM LEEUWARDEN; **HEECHTERP/SCHIERINGEN:** POEISZ*, SNACK- BAR RONDWEG, WIJKCENTRUM; **CAMBUURPLEIN:** JUMBO*, PRIMERA, APOTHEEK BOITEN*, TOM’S CAFETARIA; **WINKEL- CENTRUM LEEUWERIKSTRAAT:** JUMBO*, PRIMERA TROELSTRA- WEG, SNACKPOINT DE LEEUWERIK; **BLEEKLAAN E.O.:** POIESZ*, JUMBO*, TRYATER; **VLIET:** SNACKBAR ’T VLIET, SNACKBAR DE CENTRALE, BAKKER TROMP, HALAL SLAGERIJ ATLAS; **ORANJE- WIJK:** ALBERT HEIJN*; **ACHTER DE HOVEN:** EETHUIS POTMAR- GE, WIJKCENTRUM J.H. KNOOPSTRAAT; **TIJNJEDIJK:** ALBERT HEIJN XL* (MIRO), AKO, VISZAAK HOLLANDER, TUINCENTRUM KLAVER, BP TANKSTATION; **WTC:** JUMBO*; **SCHRANS:** ALBERT HEIJN*, WARENHUIS DE BOER, DECO HOME, BIO BIJ JANSEN, FRIESE SCHRIJFKAMER, SCHOOTSTRA VIS*, FIETSSSTATION 058, TABAKSZAAK PETER VAN DER KAMP*; **ZUIDERBUREN:** JUMBO*; **DE HEMRIK:** , GROOTHANDEL MAKRO, SNACKBAR HEMRIK, FRIESCHE OLIE EN VERFHANDEL, OMROP FRYSLÂN; **DE ZWET- TE:** SNACKBAR LORENTZ, DE FABRIEK, GROOTHANDEL SLIGRO, CRYSTALIC, MOTOPORT LEEUWARDEN; **GROTE WIELEN:** RES- TAURANT DE GROTE WIELEN

CENTRUM LEEUWARDEN: BOUWBEDRIJF DE VRIES , ORANJE HOTEL*, AKO STATION*, STATIONSKAPPER*, CAFÉ DE STEE, CAFÉ WAPEN VAN LEEUWARDEN, RESTAURANT DE WALRUS*, RES- TAURANT SPINOZA, CAFÉ ORANJE BIERHUIS, CAFÉ DE TOETER, IERSE PUB PADDY O’RYAN, EETCAFÉ HET LEVEN, **IJZERHANDEL POSTMA**, DE WERELD VAN THEE, HOTEL STADHOUDERLIJK HOF, HOTEL ’T ANKER, HOTEL POST PLAZA*, SIGARENZAAK TET- MAN DE VRIES, RESTAURANT DE WAAG, LEKTUURHAL OVER DE KELDERS*, RESTAURANT SARAY, RESTAURANT ÉFEZE, RESTAU- RANT EINDELOOS, RESTAURANT FELLINI, DOPPIO ESPRESSO*, RESTAURANT DE BURGEMEESTER VAN NAPELS, FIRE CAFÉ*, BARREVOETS, URKER VISZAAK, RESTAURANT DE KOPEREN TUIN, CAFÉ DE MARKIES, LUNCHROOM DE BROODTROMMEL, CAFÉ DE BRASS, RESTAURANT DE VLEGENDE HOLLANDER, BAGELS AND BEANS, BAKKER BART, SPAR, LUNCHROOM SPIEGELAAR, CAFÉ WOUTERS, DE-CAFÉ, EETCAFÉ DIKKE VAN DALE, DE HOFDAME, CHINEES RESTAURANT KOTA RADJA, EKO PLAZA*, SLIJTERIJ JELLE, ANNE & MAX, SNACKBAR ELY’S, ALBERT HEIJN*, VAN DER VELDE BOEKEN*, GALERIE DE ROOS VAN TUDOR, GALERIE DE VRIES, FRIESCHE CLUB, NEUSHOORN, KUNSTKADE, RABO- BANK ZAAILAND*, BRASSERIE FRIES MUSEUM*, GRAND CAFÉ Z, SCHOUWBURG DE HARMONIE, HISTORISCH CENTRUM LEEU- WARDEN, TRESOAR, BIBLIOTHEEK DBIEB*, STADHUIS, STADS- KANTOOR OLDEHOOFSTERKERKHOF, PROVINCIEHUIS*

WIRDUM: SPAR, HOTEL-CAFÉ DUHOUX • **GROU:** ESSO TANKSTA- TION, HOTEL OOSTERGO, THEEHUIS, VISZAAK, JUMBO*, POIESZ, SNACKBAR TAMARINDE, EETHUIS AMICAAL • **WERGEA:** SUPER- MARKT ATTENT HANSMA, SLAGER HARMKE ANEMA • **DRONRYP:** IT HOLT • **MENALDUM:** POIESZ • **JELLUM:** RESTAURANT JONKER SIKKE • **WEIDUM:** HOTEL WEIDUMERHOUT • **AKKRUM:** POIESZ, HERBERGH DE CLEEF, BAKKERIJ BOONSTRA • **REDUZUM:** DE BLAUWE TENT • **WYTGAARD:** FREDERIKA’S TAARTEN & SA • **STIENS:** ALBERT HEIJN*, POIESZ*, JUMBO*, EATCORNER PITER JELLES, VISKRAAM, BRUNA, PRIMERA, TENNISVERENIGING • **HURDEGARYP:** ALBERT HEIJN, POIESZ, SLAGER RYPMA, PRIMERA, HOTEL VAN DER VALK • **OENTSJERK:** BAKKER BRAAKSMA • **WYNS:** DE WINZE • **GYTSJERK:** ALBERT HEIJN*, VISKRAAM BINNE VAN DER KOOI, TANKSTATION VAN DEN BELT, POSTKANTOOR • **BURGUM:** BOEKHANDEL FRANKE ATSMA EN ANNEKE JAGER

De Wehrmacht in Leeuwarden riep geen warme gevoelens op bij onze lezers. Misschien zijn die er wel bij de nieuwe foto? Het betreft hier het drank-, speel- en rooklokaal van het jongerencentrum Hippo in de School- straat. In de periode dat Leeuwarden diverse jongerencentra had: Araloe, de Stins en Het Vliet. Jongerencentra kennen we niet meer. De rol van de jongerencentra is overgenomen door de coffeeshops. Herinneringen aan Hippo? We horen ze graag

Ook een mooi verhaal bij de nieuwe foto? Stuur het dan op naar Stadsblad Liwwadders, M.H. Trompstraat 8, 8921 GH Leeuwarden en u maakt kans op een mooi boek over de historie van Leeuwarden.

VAN DER VELDE BOEKEN

Nieuwestad 57-59
 8911 CJ Leeuwarden
 0582132360

www.boekhandelvandervelde.nl

• • •

‘Gelukkig in deze krant niks
 over Max Verstappen’

SAAKJE ZIJLSTRA

• • •

Verdwijnt de Bonifatiuskerk?

Aan alle inwoners van Leeuwarden en omstreken:

Wat is er aan de hand?

De St. Bonifatiuskerk aan de Voorstreek, de 'kathedraal van Fryslân', is in 1884 gebouwd naar een ontwerp van de bekende architect Pierre Cuypers en bepaalt als parochiekerk sindsdien al generaties lang de skyline en het stadsgezicht van Leeuwarden. Niet alleen de buitenkant van dit complex met zijn ranke spitse toren maar ook het unieke kostbare interieur van de kerk is van een grootse schoonheid. Sinds 1972 is de Stichting Bonifatiusstoren (een niet kerkelijk gebonden monumentenstichting) eigenaar van de kerk.

Het parochiebestuur heeft echter per 1 januari 2026 de huur van de kerk opgezegd en stoot de Bonifatiuskerk af als parochiekerk. Leest u met ons mee waarom dit absoluut niet mag gebeuren.

De handelswijze van dit parochiebestuur laat ons geen andere mogelijkheid dan nu de openbaarheid te zoeken en op te roepen tot verzet tegen de sluiting.

Het bestuur wil omwille van 'financiële' redenen dan alleen nog maar gebruik te maken van de Dominicuskerk, buiten de stadsgracht, die haar eigendom is.

De Bonifatius is een rijksmonument en dient de komende jaren gerestaureerd te worden. **De Stichting Bonifatiusstoren (StiBo) heeft aangegeven de kerk in de verkoop te doen als de kerkelijke functie stopt.** Een verlies van dit religieus erfgoed is ondraaglijk.

Bezwaren tegen sluiting:

Wij en vele andere parochianen, maar ook de StiBo hebben inmiddels bezwaar gemaakt tegen beëindiging van het kerkelijk gebruik van de Bonifatius. De nog te benoemen bisschop van Groningen-Leeuwarden moet over de bezwaren nog oordelen. Voordat de bezwaren echter zijn beoordeeld stopt dit parochiebestuur al met de vieringen en stelt de parochianen zo voor een voldongen feit!

- **Dit parochiebestuur heeft op basis van onjuiste argumenten een desastreus besluit genomen en de kerkgangers onjuist en eenzijdig geïnformeerd!**
- Dit parochiebestuur heeft onvoldoende gemotiveerd aan de parochianen waarom de Bonifatius dicht moet en heeft zich daarbij ook niet door externe deskundigen laten adviseren.
- Dit parochiebestuur laat onvermeld dat al **het groot onderhoud niet ten laste van de parochie is, maar voor de Stichting Bonifatiusstoren.** Gebruik van deze kerk is zodoende voor de parochie voordeliger dan het hebben van een kerk in volledige eigendom. **Dit parochiebestuur mag de kerk huren voor € 1,- per jaar!!! Goedkoper kun je als parochie een kerk niet krijgen!**
- Dit parochiebestuur stelt ten onrechte dat de Dominicuskerk voor haar een goedkopere kerk zou zijn. Dat is maar zeer de vraag. Ook hier moet de kachel branden en komen er restauraties aan die wel ten laste van de parochie zijn!
- Dit parochiebestuur handelt inconsequent door de kerk nu af te stoten terwijl **de afgelopen paar jaar met de hulp van veel vrijwilligers en donateurs grote investeringen zijn gedaan** zowel in de kerk als in het naast gelegen parochiehuys. Alleen het monumentale orgel is onlangs nog voor meer dan € 300.000,- volledig gerestaureerd. Is dit dan voor niets geweest?
- Dit parochiebestuur gaat er aan voorbij dat de kerk voor alle Leeuwarders een centraal gelegen toegankelijke plek is, een plek voor stilte en bezinning. Een plek en waar jaarlijks honderden toeristen op af komen en geïnspireerd raken.
- **De mooie zondagse vieringen in deze kerk worden mede door de fijne ambiance goed bezocht.**
- **Er zijn vele betrokken vrijwilligers.**
- Dit parochiebestuur wenst op geen enkele wijze mee te werken aan het onderzoeken van mogelijkheden om zowel de Bonifatiuskerk als de Dominicuskerk vooreerst in gebruik te houden.

De Bonifatius wordt opgeofferd voor het korte termijn denken, dit is onacceptabel en onvergeeflijk. Deze kerk krijg je nooit weer terug.

Wat willen wij als comité?

- een gedegen, inzichtelijke heroverweging van het - overhaast - genomen gebouwenbesluit op basis van een objectieve rapportage en voor parochianen kenbare cijfers;
- gehoord worden door dit parochiebestuur; men communiceert niet.
- **voortzetting van het huidige gebruik voor onbepaalde tijd** Dan kan in alle rust een lange termijnvisie worden ontwikkeld voor deze kerk.

Daarbij gaat het niet alleen om de kerkgangers, maar ook om alle Leeuwarders en Friezen tot in de wijde omtrek. Dit gebouw hoort bij de stad, de hoofdstad heeft dit gebouw nodig. De gemeente en de Provincie steunen ons hierin.

Een kathedraal doe je niet weg!!

Wat kunt u doen?

Reageer tegen dit parochiebestuur:
kerkelijkbureau@sintvitusparochie.nl

- **Geef uw steun op onze website: houddebonifatiusinere.nl!!!**

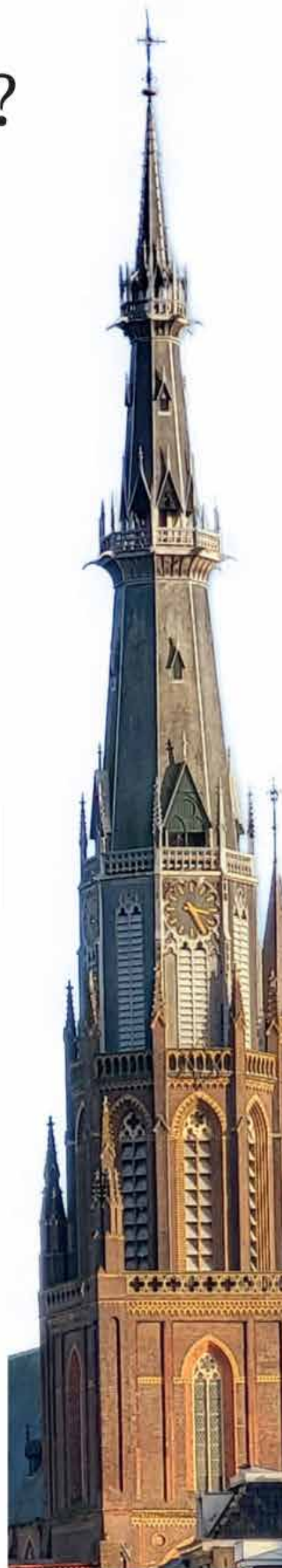
- uw suggesties zijn van harte welkom via actiebonifatius@gmail.com

Al vast bedankt voor uw steun en we hopen u gauw te zien in onze mooie kerk!

Namens vele andere parochianen en Leeuwarders die de Bonifatius in hun hart dragen,

Het comité 'Houd de Bonifatius in ere'

S.Derks	E. Galama	D. Hoekstra
F. Prins	J. Stoelinga	J. Hoekstra
H. Drost	A. Graafsma	F. Jansen
W. Roben	J. Zeinstra	J. de Jong

Se make mij de pis niet lauw

Door Andries Veldman

Eigenlijk is het op orde houden van de openbare ruimte niet zo moeilijk. Bovendien is het een kerntaak van een gemeente. Ik stel me zo voor: je zit met een paar deskundige mensen om tafel, er komt een idee, je voert dat idee uit en zorgt voor het onderhoud. Hoe zou dat ten tijde van de voormalige wethouder INGE VAN AMMERS zijn gegaan? Zij was het die voor de verfwinkel van Vossenbergh op de Nieuwestad een proefstukje Chinese keien liet leggen om vervolgens te besluiten: zo gaan we het doen. Nu, ruim twintig jaar later, gaat de straat weer op de schop en wachten we in spanning af waar wethouder EVERT STELLINGWERF mee gaat komen. Stellingwerf (GroenLinks) organiseert het ene geheime overleg na het andere, maar de uitkomsten zijn nog ongewis. Verder vragen wij ons af of bijvoorbeeld de Camminghabuurtsters ook mogen meepraten, het is toch ook hún binnenstad?

Stellingwerf, die vooral bezig is met het fietsgebeuren, de ene keer met apps bij verkeerslichten, dan weer met het verspreiden van eenzijdige persberichten, heeft zich nu gestort op de vergroening van de binnenstad. Bij de Waag op de Nieuwestad en de Beurs aan de Wirdumerdijk zijn de eerste resultaten al te zien. Of het groen bij de Waag als voorbeeld zal dienen voor De Beurs is nog afwachten. Er zal nog driftig gemonitord en geëvalueerd worden, zo kreeg een klager die zich stoorde aan het gebruik van het groen als openbare afvalbak te horen. Stellingwerf moet nu wel zijn beste beentje voorzetten, want de verkiezingen komen eraan. Als we onze blik richten op de treurige groenbakken en het gemankeerde wegdek op de Sophialaan en het Stationsplein is er maar een conclusie mogelijk: de mouwen moeten opgestroopt. Tegen die tijd verwacht ik een hausse aan TikTok-filmpjes van de krasse kuitbijters van de binnen-

stadswaakhond, leden van de historische vereniging Aed Levwert, die de herverkiezing van Stellingwerf danig in de weg kunnen gaan zitten.

Je zou zeggen dat met zoveel aandacht voor het lokken van toeristen naar onze stad de openbare ruimte topprioriteit zou moeten zijn. Deze mensen zullen aan andere potentiële gasten verslag doen van hun belevenissen hier. Dan wil je geen negatieve publiciteit zoals bijvoorbeeld jarenlang door de beweegbare paal van KROL op het Ruiterskwartier teweeg is

gebracht. Een paal die je niet verwacht op een min of meer doorgaande route en die daardoor veel schade (letterlijk en publiecitair) heeft berokkend. De slachtoffers bazuinen het waarschijnlijk nog altijd rond: in Leeuwarden moet je niet wezen.

Als de vergroening zoals die naast de Waag gestalte heeft gekregen als voorbeeld gaat dienen, dan staat ons nog wat te wachten. Buurtbewoners meldden de combinatie van loslopende honden en spelende kinderen niet erg te kunnen waarderen. Bovendien beloofde aan een melder dat de gemeente het gebied opnieuw gaat monitoren stelt vooralsnog niet gerust.

Af en toe komt een raadslid in de vergadering met de vraag op welk niveau de openbare ruimte zou moeten worden ingericht. Het antwoord is eenvoudig te geven: stap de deur van het stadhuis eens uit en kijk naar buiten. Dat is het niveau dat we willen: dat van het Gouverneursplein, waar alle stenen als Legoblokjes zijn neergelegd, een plein dat al jarenlang perfect wordt onderhouden. Geen kruimel te vinden!

Maar er is nog hoop. De inkt van het vorige nummer was nog niet droog of het Klokplein was voor een groot deel in ere hersteld. De fietsen stonden opeens in een keurige rij, de rommel naast de afvalbakken was opgeruimd en het informatiepaneel gereinigd. Ook het terras zag er een stuk fleuriger uit. Het deed denken aan de zomerse actie die ooit door deze krant in werking werd gezet: Waar Is Wyb? Daarbij werd het raadslid WYB FEDDEMA geconfronteerd met een misstand, waarna hij meteen aan het werk toog. Wethouder MARCO FLORIJN loste voor zover mogelijk die zelfde dag het probleem nog op. Of op het Klokplein de hand van de dienstdoende wethouder van invloed is geweest op de positieve draai is niet duidelijk. Ik denk in dit geval dat de horecaondernemers in deze straat de schouders eronder hebben gezet.

SPONSOR ROLLEMA VASTGOED

ROLLEMA VASTGOED HERSTELT KOPEREN DAK KOEPELKERK

De Leeuwarder vastgoedondernemers Tjalling en Jelle Rollema zijn de nieuwe eigenaren van het gemeentehuis van Kollumerland in Kollum. Rond het al jaren leegstaande gemeentehuis ontstond regelmatig discussie over verkoop en bestemming. Rollema hoopt met een maatschappelijke en commerciële (kantoren) invulling van het complex een bijdrage te leveren aan de woon- en werkwaliteit in de gemeente.

Rollema Vastgoed, eigenaar van onder meer Crystalic, het Huhtamaki complex (de voormalige Frico kaasopslag), de Koepelkerk en Emmastate in Leeuwarden, is met de aankoop eigenaar geworden van een perceel aan de Van Limburg Stirumweg van ongeveer 2,5 hectare groot. Op het perceel dat deels omringd is door een gracht staat het voormalige monumentale gemeentehuis en de nieuw aangebouwde vleugel. Achter de bebouwing is het parkachtig terrein Westenstein gelegen dat deels is ontworpen door de vermaarde tuinarchitect Roodbaard.

Rollema wil het hoofdgebouw geschikt maken voor (maatschappelijke) ondernemingen en het achterterrein gedeeltelijk inrichten voor woningbouw. Rollema: 'Ik denk dat er behoefte is aan ondernemingen die kantoorruimte zoeken. Dat kunnen kleine ondernemingen zijn, maar ik sluit niet uit dat ondernemingen in de gezondheidszorg of scholen hier interesse voor hebben. Een deel van het terrein richten we in voor bouwkvavels. Kopers kunnen hier dan naar eigen inzicht een woning op bouwen.'

We hechten er waarde aan om ook woningbouw in het goedkopere segment mogelijk te maken.'

Rollema vindt dat de overheid raar bezig is met de renteaftrekbeperking. Kosten waren tot nu toe altijd aftrekbaar. Met de nieuwe regeling wordt nu een uitzondering gemaakt. Dat maakt ondernemen weer een stuk onaan-trekkelijker. De regeling is ontworpen omdat er internationaal misbruik van is gemaakt, dat is begrijpelijk, maar gaat nu voor iedereen gelden. Dat loopt voor ons in de papieren. We blijven investeren in mooie objecten zoals de voormalige Koepelkerk. Een lekkage in het koperen dak is inmiddels hersteld. Uiteindelijk moet het hele dak nog eens worden vervangen. Het is een historisch monument waar we zuinig op zijn.

SPONSOR:
ROLLEMA VASTGOED

**NOORD
NEDERLANDSE
BESTRIJDINGSDIENST**

Noord Nederlandse Bestrijdingsdienst
Miedwei 4
9081 AJ Lekkum
Telefoon: (06) 5354 3006

ONRUST rond terrasboot Jelle

Door Andries Veldman • Foto: Marchje Andringa

Wethouder Abel Reitsma (CDA) blijft bij zijn besluit om het drijvende terras Jelle van restaurant Efeze aan de Nieuwestad in Leeuwarden niet toe te staan. Het is de enige terrasboot in de gracht van de Nieuwestad die niet voldoet aan het onlangs opgestelde beleidsplan. In de Nieuwestadsgracht liggen nu zes terrasboten. Die van Efeze is volgens de wethouder te lang en te breed. De boot kreeg in de coronaperiode in 2021 een tijdelijke ligplaats. De gemeente Leeuwarden kwam de ondernemers tegemoet en gaf toestemming voor het uitbreiden van hun terrassen om gederfde inkomsten enigszins te compenseren. In het beleidsplan gaat de gemeente uit van vrijwel identieke pontons. Voor het schip dat voor restaurant Fire ligt is wél een uitzondering gemaakt. Raadsleden spreken van onduidelijk beleid van Reitsma en het meten met twee maten.

Reitsma vindt de doorvaart vanuit ‘nautisch perspectief’ voor restaurant Efeze niet veilig, vertelde hij gistermiddag bij Omrop Fryslân. Enkele raadsleden plaatsen vraagtekens bij het besluit van de wethouder die onder meer de veiligheid in de gracht als belangrijk argument aanvoert. Zij vinden dat dit argument er met de haren bij wordt gesleept om het standpunt van de wethouder te stutten. Van onveiligheid in de grachten is tot nu toe niets gebleken. De grachten worden hoofdzakelijk gebruikt door pleziervaartuigen en praamvaarders. Bovendien is er enkele jaren geleden eenrichtingsverkeer ingesteld. Ook raadslid Fokelien van der Meulen, lid van de partij van Reitsma, vindt het veiligheidsargument discutabel. Bovendien zegt zij: ‘De wethouder heeft een besluit genomen terwijl er nog geen voorwaarden aan de ligplaatsen waren gesteld. Er was geen beleid.’ Andere raadsleden vinden de gang van zaken op zijn minst merkwaardig.

Raadslid Carina Runhart (LIJST 058) vindt de opstelling van de wethouder bijzonder.

‘Wethouder Reitsma meet met twee maten’

‘De enige die een probleem ziet is de wethouder’

Dirk Visser, raadslid van de PvdA, zegt dat hij contact opneemt met Binboga van het restaurant. ‘Bauke Alberts had dit in zijn portefeuille maar maakt geen deel meer uit van de fractie. Ik weet niet precies hoe dit zit. Ik ga eerst een kijken bij het restaurant.’

Fokelien van der Meulen: ‘Ik had het liever anders gezien. Je wilt iedereen aan boord houden.’

‘Zoals ik het zie, moet die boot weg zonder beleid. Er was geen beleid, hoe kun je dan ingrijpen in een specifiek geval? De ondernemer heeft keer op keer zonder succes geïnformeerd naar het beleid voor terrasboten. Nu moet hij zijn terrasboot weghalen. We wachten de bezwaarprocedure af die de ondernemer heeft ingediend.’

Eigenaar Ahmed Binboga van restaurant Efeze, voorheen Bosporus, vindt de gang van zaken onverkwikkelijk. Naar zijn mening is de gemeente op diverse momenten in gebreke gebleven. Aanvankelijk had Binboga zijn oog laten vallen op een kleinere praam, maar door het uitblijven van een reactie van de gemeente over wat

wel of niet kon, ging deze boot aan zijn neus voorbij. Dat was in december 2020. ‘De verkoper wilde niet langer wachten, terwijl ik duidelijkheid probeerde te krijgen.’ Daarna is met goedkeuring van de gemeente de boot Jelle besteld, geplaatst en geëxploiteerd. ‘Iedereen stemde in met deze boot, waarvan de afmetingen vooraf bekend waren.’ Toch blijkt uit het nieuwe beleidsstuk dat de gemeente niet goed heeft opgelet. Uit de nota: ‘Na de tewaterlating van dekschuit van Efeze bleek de gracht op deze locatie smaller dan verwacht, omdat de gracht direct vanaf de Nieuwe Pijp versmalt.’ Opmerkelijk, zegt Binboga. Daarmee is overigens nog geen man overboord. ‘Iedereen kan constateren dat er geen probleem is met de doorvaart. Dat hoor ik ook van de praamvaarders. De enige die een probleem ziet, dat is de wethouder.’

In juni werd de ponton geplaatst. Ook Friso Douwstra (CDA), destijds wethouder en voorganger van Abel Reitsma, heeft zich hiervoor ingespannen. Daarna heb ik regelmatig geïnformeerd wat het beleid zou gaan worden. Ik had een tijdelijke vergunning, net als mijn collega-ondernemers, maar ik wilde weten waar we aan toe waren.’ Op die vraag kwam pas in december 2024 antwoord met een teleurstellend resultaat voor restaurant Efeze. ‘Het bestaan van mijn restaurant hangt voor een belangrijk deel af van het terras in de gracht. Je wilt als ondernemer iets moois maken van je zaak. Ik heb tekeningen laten maken om Jelle te verfraaien. Jarenlang probeer je duidelijkheid te krijgen. Zo’n procedure zuigt al je creativiteit op. Moedeloos word je hiervan.’ Een gesprek met de wethouder leverde vorige week niets op. ‘Hij blijft volharden in zijn standpunt.’

‘Wij hebben destijds, in de coronaperiode, al gezegd: als dit nu kan, dan moet dit terras blijven. Wat toen kon, moet nu ook kunnen’, dat zegt FNP-raadslid Jan-Willem Tuininga. ‘De wethouder meet met twee maten. Dat hebben we ook aangekaart bij het café van Joepie van Tuinen aan Bij de Put. Die wilde twee tafeltjes voor de deur. Mocht niet. Daar ben ik met Ton Eijer van de horecaclub en de wethouder naartoe gegaan. Wethouder Reitsma gooide het later op overlast voor de buurt. Ja, dat is erg gemakkelijk. Daar was gewoon geen sprake van. Nu gooit hij het op veiligheid, ook erg gemakkelijk. Bij dat kasteel dat nu wordt gebouwd op het Oldehoofsterkerkhof kan alles. Daarmee blokker je activiteiten van anderen. Dat is geen punt voor de wethouder. Ik zeg: hij meet met twee maten.’

Dax Gastrobar

Dax Gastrobar te Leeuwarden staat garant voor gastvrijheid, een goede keuken, prettige bediening, ruime keus in eten en drinken, flexibiliteit, gezelligheid en altijd een goede prijs/kwaliteit verhouding.

- * Dagschotel €12,50
- * Driegangenmenu €27,50
- * Studentenkorting 10% over de gehele rekening

Grote Hoogstraat 32

8911 HB Leeuwarden

Tel. 06-38254603

gastrobardax@gmail.com

**OEI, OEI, OEI! GROATE PORTIES
EN KLEINE PRIISKES!**

**FAMILIEZAK PATAT (4 PERSONEN) + 4 SNACKS
SAMEN VOOR 15 EURO**

NERGENS GOEDKOPER!!

EATCORNER POTMARGE - DRACHTSTERWEG 2 - TEL: 058 288 1623

Thuisopticiens Friesland

UW OPTICIEN AAN HUIS
Voor een afspraak of meer informatie belt u met 0518-850125
of kijk op de website: www.thuisopticiensfriesland.nl

DE RODE LOPER
boekenpassage
ANSICHTKAARTEN - PLAATJESBOEKEN - CD'S - KUNST - SCHAKEN

NET BINNEN

HENDRIK NICOLAAS WERKMAN
HANS VAN STRATEN

DE GEBOORTE VAN SISIPHUS
MITROSLAV HOLUB

DORPSVROUWTJES
H.G. CANNEGIETER

DE DUIDING ALLER DINGEN
GERARD REVE

AUSTRALIA'S LIVING HERITAGE
JENNIFER ISAACS

DOOR HET OOG VAN DE LOODS
MIRJAM TERPSTRA

**SINT JACOBSSTRAAT 32 • IEDERE DAG GEOPEND, BEHALVE
MAANDAG, VAN 11 TOT 17 UUR. 'S ZONDAGS VANAF 13 UUR**

KOKEN MET KLAAS:

IEDERE DAG OP WWW.LIWWADDERS.NL

KOKEN MET KLAAS

(KLAASKASMA@LIVE.NL)

GEMARINEERDE MOZZARELLA

Vandaag wederom een hapje voor op het terras, dames en heren. Zoals u wel zult weten, heeft ook een receptenschrijver de plicht het welzijn van zijn lezers te bevorderen.

Daarom zult u de komende afleveringen (kijk op de website) van deze geweldige kookrubriek regelmatig recepten vinden die in een mum van tijd gemaakt kunnen worden, zodat er iets te eten valt tijdens het nuttigen van teveel chardonnaytjes en sauvignonnetjes in de avondzon op uw terras. Uiteraard zijn het geen volledige maaltijden. Daarom raad ik u ook aan om na de eerste fles al vast te regelen hoe laat u de voedselkoerier laat komen.

INGREDIËNTEN:

2 bollen mozzarella
3 eetlepels olijfolie
1 theelepel verse tijmblaadjes
1 theelepel verse rozemarijnblaadjes
1 halve theelepel gedroogde chilivlokken
zout en peper
olijven, brood en worst om erbij te geven

BEREIDING:

Snijd de bollen mozzarella in plakken van 1 centimeter dik. Leg ze naast elkaar op een schaal. Bestrooi ze met zout en peper.

Hak de tijm en de rozemarijn fijn. Vermeng deze met de chilivlokken en olijfolie. Giet dit mengsel over de plakken mozzarella. Laat de mozzarella minimaal gedurende twee glazen wijn marineren, maar niet langer dan 1 uur.

OP 3 MEI IS HET FREE COMICBOOK DAY. IN DE SINT JACOBSSTRAAT IN LEEUWARDEN KUN JE BIJ DE RODE LOPER EN THE SAINT TOFFE STRIPS KOPEN EN MEERDERE STRIPTEKENAARS ZULLEN DIE DAG WERK SIGNEREN.

THE SAINT

SHIRTS & MERCHANDISE

DR. P-SHIRT!
EURE! DIT P-SHIRT ZIT VOOR GEEN METER! BAH!

FREE COMIC BOOK DAY
ZAT. 3 MEI
10.00u - 17.00u
De eerste 25 bezoekers krijgen een **GRATIS STRIPBOEKJE!**
(Aangeboden door Mudhoen)

DEZE TEKENAARS ZIJN AANWEZIG...
Mudhoen Charles Guthrie Skelte Siweris Braaksma
Amanda Majoor Gijs Kreutzkamp Janine Veenstra

St. Jacobsstraat 16
Leeuwarden
tel. 058-2893172 info@thesaintshirts.nl

Bedankt voor dit goede artikel. Graag lees ik meer van dergelijke stukken en daarom scan ik de QR-code en maak direct 1,50 over op de rekening van Liwwadders

Tekst André Keikes • Foto's: Anton Feddema en André Keikes

KAUWVGOM BEV LEEUWARDERS D

Dat Leeuwarders beste mensen zijn, dat weten we allemaal, maar bewijs het maar eens. Toch is het mogelijk, heb ik vastgesteld. Kijk gewoon naar alle kauwgomvlekken op de bestrating rond de putten in de stad. Je ziet het pas als je het doorhebt.

Leeuwarders kauwen, net als de inwoners van andere steden en dorpen elders in Nederland, ook op kauwgom. Vreemd spul eigenlijk, dat in zijn huidige vorm hier aankwam door toedoen van Amerikaanse en Canadese soldaten tijdens de bevrijding. Best wreed als je goed nagaat, want de mensen hadden honger na de oorlog en dan krijg je sigaretten en kauwgom, iets wat je wel in je mond kunt steken maar niet mag doorslikken. Maar alles is veel voor wie niet veel verwacht, dichtte J. C. Bloem in het bevrijdingsjaar 1945, dus dat slaat ongetwijfeld op die Maple Leaf-kauwgom van toen, kan haast niet anders.

Kauwgom is verschrikkelijk kunstmatig, een mix van polyisobuteen en polyvinylacetaat,

de laatste bekend uit houtlijm en de eerste van binnenbanden. Maar dit even terzijde. Er zit nog veel meer in, kiezelzuur bijvoorbeeld en cellulose. Kortom, het water loopt je in de mond bij zo veel lekkers. Wat kauwgom vooral aantrekkelijk maakt

zijn natuurlijk de suikers en in het geval van kauwgomballen de kleuren. De door je speeksel plakkerig geworden toverballen

Gumslaafjes zijn we, maar a

hoor je geregeld in de hand te nemen om te bewonderen.

Wij zonnige Leeuwarders houden van zoet en kleurig. Dat is al heel lang zo, vandaar onze kauwgomgevoeligheid. In vervlogen jaren gingen wij jonkjes graag naar de keurige kruideniersheren van de firma Swart in de Nieuwe Oosterstraat, waar ze Bazooka verkochten, van die raar roze kauwgom in gladde pakjes met een mini-stripverhaaltje, of Wrigley's Double Mint, een beetje bepoederd in zilverkleurige binnenvpakking met kartelrandjes. Met Bazooka viel goed te blazen, dat was bubblegum, tot zo'n grote bel knapte en je de troep van je gezicht moest schrapen. Of erger: uit je haar in het geval van langharigheid. En langharig was in die jaren vrijwel iedereen.

Bijna vergeten zijn de Chiclets in een geel doosje, een beetje chic wel, die soms ook werden uitgedeeld aan klanten van benzinestations. Wij werden

zonder het te beseffen allemaal gumslaafjes. Zo zien de Amerikanen het graag: verslaafde consumenten.

Terug naar de heren van Swart, altijd in nette stofjas, die verkochten midden jaren zestig en in de periode kort erna ook kauwgom met te sparen zwartwitte plaatjes. Bijvoorbeeld van de Monkees, de Amerikaanse nep-popgroep, bestaande uit vier jongens die helemaal geen muzikinstrumenten bespeelden en evenmin konden zingen. Ze waren het Amerikaanse antwoord op de Beatles. Amerikanen denken namelijk altijd dat alles in het leven louter marketing is. Nou, mooi niet.

De Monkees-kauwgom omvatte 55 kaartjes, waarvan er enkele nauwelijks voorkwamen, zodat je je zakgeld maar bleef spenderen om dat ene ontbrekende plaatje te krijgen. Vergeefse moeite. Ook met ruilen kwam je er niet. Op de Britse website moviebilia.co.uk bieden ze de complete set

VDMM
van der meulen metaal

Aan-/verkoop én recycling van oud ijzer en metalen voor bedrijf én particulier!

Einsteinweg 16
8912 AP Leeuwarden
+31 58 2130402
info@vdmn.nl
www.vdmn.nl

Eens een Leeuwarder...

Tekst en tekening: André Keikes

Wat is nou precies een bekende Leeuwarder? Sterker: wat is een Leeuwarder? Er zijn zo veel varianten. Je hebt fulltime-Leeuwarders, deeltijders, freelancers, neo-Leeuwarders, post-Leeuwarders, interim-Leeuwarders en ook would-be-Leeuwarders. Ik ken zelfs een Leeuwarder te Lelystad, die consequent Liwwadders praat met zijn (niet in Leeuwarden geboren) papegaai.

Ik teken ze in ons aller biotoop: de straten en stegen, kades, pleinen, huizen en gebouwen van deze stad. Ook stadgenoten die ons ontvallen zijn, maar door gerichte gebruikmaking van ons geestesoog blijven voortleven in de wereld van nu. Een Leeuwarder is, laten we het daarop houden, iedereen die 'wat heeft' met Leeuwarden. En verder geen gemopper, geklaag of kritiek op mijn keuze, die is wat-ie is, al had het natuurlijk ook een totaal andere selectie kunnen zijn.

DEEL 33

Asing Walthaus

WIJST: DEUGEN

ardige gumslaafjes

ALLEEN HET WERPEND VERMOGEN VAN DE LEEUWARDERS SCHIET TEKORT, DE MEESTE LEEGGEKAUWDE BOLLETJES KOMEN ROND DE PUTTEN TERECHT EN NIET ER IN. LET ER MAAR EENS OP, BIJVOORBEELD IN DE OUDE DOELESTEEG EN OP HET RUITERSKWARTIER, ROND NHL STENDEN OF HET BUSSTATION. MAAR DE INTENTIE, DAAR GAAT HET OM. DE INTENTIE OM HET IN DE PUT TE GOOIEN. DAT BEWIJST DAT DE LEEUWARDER DEUGT. WAARVAN AKTE.

nu voor 65 pond aan, maar ik ben er wel zo'n beetje overheen gegroeid.

Je had ook voetbalhelden-plaatjes destijds. Denk aan de onvergetelijke Jan Klaassens of Bram Braam. Zelfde verhaal. En de heren van Swart zagen het vanzelfsprekend glimlachend aan. In de weekends en na zessen was je aangewezen op automaten met 'versnaperingen' aan weerszijden van de deur. In doorzichtige, enigszins eivormige stukjes gekleurd plastic zat een mini-stukje kauwgom met een of ander nietsig prulletje. Of een toverbal. Het was behelpen, maar maandag na enen stonden de heren weer paraat voor het betere werk.

Ook tegenwoordig wordt er volop gekauwd. Volgens 'wetenschappelijk onderzoek' goed voor het geheugen en tegen nicotineverslaving. De pakjes zijn wat veranderd, de vorm van het spul eveneens, maar je mag het gom nog steeds niet doorslikken. Dus als de smaak is verdwenen moet je er wat mee. Dan wil je die kleverige troep, die deels dus ook in houtlijm zit en in binnenbanden, niet onnadenkend op de stoep voor de Pathé gooien. En nu komt het: je denkt er de stad en Omrin een dienst mee te bewijzen door het in een put te werpen. Niet dat ze daar voor bedoeld zijn, je hebt ook afvalbakken, maar het is beter dan onder de zolen en hakken van mede-Liwwadders.

Geen Englishman in New York, maar een Amelander in Leeuwarden. Dat is Asing Walthaus, de gerecyclede columnist van de Leeuwarder Courant. Bovendien filmganger (gretig zelfs), wat zich jarenlang vertaalde in talrijke filmrecensies en artikelen de cinema betreffende. In Leeuwarden is Asing te herkennen aan een ontspannen manier van lopen, vaak een hoedje en een mooi aantal jaren hondje Schumi, dat inmiddels is heengegaan. Soms interviewt hij schrijvers bij boekhandel Van der Velde of doet hij zich gelden als charmante presentator van (film)festivalonderdelen.

Ruiterskwartier

DONATEURS ZIJN BROODNODIG. DONEER! WWW.LIWWADDERS.NL

REDACTIONEEL

Zaken waarmee u zit pakken wij graag op. We zien dat onze lezers onze krant en website waarderen en daarom doen wij een beroep op u. Wanneer u onze artikelen van belang vindt, dan nodigen wij u uit om donateur te worden. Uw bijdrage is zeer welkom. U kunt uw bijdrage overmaken op NL06 RABO 0320.2000.51 t.n.v. Veldman Journalistieke Producties. U kunt uw bijdrage ook overmaken aan de Stichting Loods 50 voor onderzoeksjournalistiek. Deze stichting is gelieerd aan Liwwadders, het bestuur bestaat uit Bearn Bilker (voorzitter), Sietske Inberg en Hester Witteveen. Het rekeningnummer van de Stichting Loods 50 is NL88 RABO 0355.1954.96 onder vermelding donatie en uw e-mailadres. Jaarlijks wordt u uitgenodigd voor onze donateursbijeenkomst. Als u het stadsblad leest, dan merkt u dat Liwwadders niet zomaar een huis-aan-huisblaadje is. Liwwadders is op meer dan 170 plaatsen (supermarkten, sporthallen, stamtafels, kantines en wachtkamers) gratis verkrijgbaar in de gemeente Leeuwarden en ook daarbuiten. Is-ie op, dan wordt er meestal aangevuld. Bent u als ondernemer/vereniging/zzp'er geïnteresseerd in een bedrijfsreportage, viert u binnenkort feest of wilt u iemand in de bloemetjes zetten: neem dan contact met ons op: tel. 058-2133138 of info@liwwadders.nl Uw betaalde advertorial wordt gratis doorgeplaatst op onze website en via onze andere mediakanalen. Ook in dit nummer treft u enkele artikelen aan die eerder op onze websites www.liwwadders.nl en Dossier Liwwadders verschenen. We vonden ze belangrijk genoeg om ze ook in de papieren krant af te drukken.

IN JELLUM IS

JONKER SICKE EEN BEGRIP

Door Bearn Bilker
Beeld: Anton Feddema

Nog geen minuut in Jellum, of ik zit al aan de bar van Eetcafé Jonker Sikke en heb een gesprek met Jan Ugo Siepel, de chef-kok van het dorp.

Er zijn nog geen gasten, dus Siepel zit even op de praatstoel. Hij is een Groninger uit het plaatsje Meeden die nu in Jellum verzeild is geraakt. Hij woont wel in Leeuwarden, in Aldlânstate nog wel, maar werkt hier naar vol genoeg als chef-kok. Hij werkte eerst in Leeuwarden, maar toen er daar verbouwd werd, moest hij even een tijdje elders werk zoeken en zo kwam hij in Jellum in dienst. Het beviel prima en dus kwam hij al gauw weer terug, nu alweer drie jaar geleden. Hij ziet hier zoveel mensen, ze komen overal vandaan. Is het druk in het Eetcafé? 'Jazeker, het is vaak hollen of stilstaan.' Ze zijn open van donderdag tot en met zondag en zaterdags is er altijd volop drukte. Hij pakt de agenda van reserveringen erbij, komende zaterdag is er alweer door 64 gasten geboekt. In de zomer zie je veel fietsers voorbijkomen en die zitten graag even op het terras. Er is verder niet veel, en Jonker Sikke is niet ver van Leeuwarden, dus geschikt voor een ommetje op de fiets. Hij vindt dat ik nog even reclame moet maken: alles is mogelijk bij Jonker Sikke, zoals familiebijeenkomsten en feestjes en er is een tennisbaan achter het café. En natuurlijk is er een arrangement te regelen met theaterkerk Mammemahuis, tegenover Jonker Sikke.

In Jellum is Jonker Sikke een begrip. In velerlei opzicht. Het Eetcafé Jonker Sikke dus en dan nog de echte Jonker Sikke, die

de laatste jaren in het nieuws is gekomen. Zaterdagmiddag 29 maart luidde de kerkklok om een waardige stoet te begeleiden die zich naar de kerk begaf. Een rijdende baar gaf aan dat het hier om een begrafenis ging, maar niet zomaar een begrafenis: een herbegravenis en wel van Jonker Sikke van Dekema (1548-1625) en zijn vrouw Til van Tamminga. Ook hun dochter Catharina en haar man Bote van Grovestins werden weer opnieuw bijgezet. Vierhonderd jaar geleden stierf Sikke. De beenderen werden in 2020 gevonden. Toen men op zoek ging naar het graf van de jonker, werd er een grafkelder gevonden die intact bleek te zijn. De beenderen lagen wel door elkaar en bleken van deze vier familieleden afkomstig te zijn. Alles werd aan een nadere analyse onderworpen en de kist met inhoud werd zorgvuldig bewaard door Allard van der Haring, de uitbater van het Jellumer Eetcafé. Eens kwamen er archeologen voor een onderzoek naar de botten kijken en een van de dorpsjongens vroeg toen op besliste toon: 'Hoe weten jullie nou wie Jonker Sikke is?'

Het herstel van de kerk werd was na vijf jaar klaar en nu kon de herbegravenis plaatsvinden. Na een dienst met dominee Hinne Wagenaar nam burgemeester Sybrand Buma de taak op zich om het kistje met de overblijfselen weer in de grafkelder te plaatsen. Wat triest dat Klaas Speelman, de grote initiator van

*'Alle drank en voorraden waren verdwenen.
Dat was een hele gekke gewaarwording'*

dit gebeuren rondom Jonker Sikke, dit niet mee mocht maken. Hij overleed op 14 maart en dat was een grote slag. Hij woonde weliswaar in Leeuwarden, maar toen zijn dochter een relatie kreeg met Allard van der Haring raakte hij geheel geboeid door Jellum en zijn kerk met de rijke historie. Theatremaker Jan-Dirk van Ravesteyn heeft een voorstelling over de jonker gemaakt

die geregeld wordt opgevoerd in deze kerk, nu Mammemahuis Theaterkerk Jellum geheten, vernoemd naar de state van de jonker: Mammemastate.

Jonker Sikke is niet de enige beroemdheid uit Jellum, er waren er wel meer. Je had Rely Jorritsma (1905-1952), die in Jellum geboren werd. Hij was een Fries dichter en schrijver en bij testament liet hij een grote som geld na voor de jaarlijkse Rely Jorritsmaprijs. De bekende journaliste, dichteres, schrijfster en verzetsvrouw Tiny Mulder (1921-2010), die een groot deel van haar leven in Jellum woonde, won de Rely Jorritsmaprijs wel elf keer. De in Jellum geboren schaatser Pieter de Boer was tussen 1968-1974 maar liefst zes keer Nederlands kampioen op de kortebaan. In het statige Rely Jorritsmahuis woonde de bekende politicus Jan Bearn Singelsma (1914-2005), medeoprichter van de FNP en het eerste statenlid voor de FNP, hij werd ook het eerste FNP-gemeenteraadslid in Leeuwarden. Hij stierf in Jellum.

Kobi van der Werff heeft nog herinneringen aan echtpaar Singelsma. Ze kwamen regelmatig

even langs in Jonker Sikke. Zelf afkomstig uit Wytgaard, woonde Kobi met haar man in Bears en in 1979 kochten ze het kleine cafeetje in Jellum. Ze lieten een terrasje aanleggen en verkochten koffie met gebak. Er kwamen veel fietsers langs, vooral afkomstig uit Leeuwarden, die nergens terecht konden om iets te drinken. Alles was toen nog in één pand ondergebracht, ook hun eigen woonhuis. Later werd het uitgebreid door het huis eraan te kopen, achter werd er een tennisbaan aangelegd en het café werd uiteindelijk een restaurant. Singelsma hield zich destijds bezig met Sikke van Dekema en zo kwamen ze op het idee om hun eetcafé Jonker Sikke te gaan noemen. Nu is haar zoon Allard van der Haring de eigenaar.

Het dorp is een streekdorp en is feitelijk verdeeld in twee delen, het zuidelijke deel aan de Hegedyk, bij de kerk en het noordelijk deel aan de Hegedyk en Hilaarderdyk. Het heeft niet een duidelijke kern. Er wonen er 145 inwoners verspreid over 59 woningen. De leeftijdscategorie 45-65 is met 41%, 60 inwoners, ruim vertegenwoordigd. De

BEKIJK OOK DE REPORTAGE VAN 058 ONLINE VIA YOUTUBE

!!JA, IK WIL!!

**EEN ABONNEMENT OP HET STADSBLAD LIWWADDERS
EN ONTVANG DE KRANT IN DE BUS + KORTINGSBONNEN**

**MET EEN ABONNEMENT ONDERSTEUN IK DE REDACTIE, DIE TIEN KEER PER JAAR EEN
INTERESSANTE KRANT MAAKT EN BOVENDIEN EEN DAGELIJKSE NIEUWSWEBSITE VERZORGT.**

**IK MAAK 40 EURO (INCLUSIEF VERZENDINGSKOSTEN) OVER OP REKENINGNUMMER
NL 88 RABO 0355 1954 96 T.N.V. STICHTING LOODS 50 VOOR ONDERZOEKSJOURNALISTIEK.**

**KRANT AAN HUIS • EXTRA SERVICE • VERGEET UW ADRES NIET TE VERMELDEN
MAIL UW ADRES NAAR DON.LIWWADDERS@GMAIL.COM**

**STADSBLAD LIWWADDERS: AL 25 JAAR EEN PODIUM VOOR ONDERZOEK, HISTORIE,
HUMAN INTEREST, COLUMNS EN SPRAAKMAKENDE ACTIVITEITEN.**

ONZE SERIE OVER LEEUWARDER DORPEN: JELLUM

It muzyk giet troch de buorren

It is allegearre folk

Rom-bom-bom, rom-bom-bom slacht de tromme

Dêr begjint it al:

“Jellum-Boksum is in wiidferneamd stasjon!”

Alle jonges, alle famkes

Sjonge mei. ’t Is in lust,

Hast ús hiele lytse doarpke dat is op ’en baan!

gemiddelde WOZ-waarde van de woningen ligt hoog: 445.000 euro. Het kleine dorp Jellum vormt een tweelingdorp met Bears. Samen hebben ze net geen 300 inwoners. Er woont betrekkelijk veel import en er zijn 7 inwoners afkomstig uit een ander Europees land. De kinderen uit Bears, Jellum en Weidum gaan naar het Integraal Kindcentrum It Pertoer in Weidum naar school, dat dus ook peuter- en kinderopvang biedt.

Hoe is het hier gesteld met de criminaliteit? Kobi weet zich nog haarscherp een inbraak in hun café te herinneren. Alle drank en voorraden waren verdwenen, een hele gekke gewaarwording. Er zijn in twaalf jaar ‘slechts’ 27 misdrijven geregistreerd, hoofdzakelijk inbraken en verkeersovertredingen. In februari was er zelfs sprake van twee overtredingen. Er vinden wel regelmatig ongelukken plaats op de Hegedyk.

We stappen maar weer eens op. We doen nog een rondje om de kerk, nu dus een theater, en over het kerkhof. Een veel voorkomende naam op de grafzerken is de naam Kingma. Ik rijd het zuidelijke deel weer uit en passeer de spoorwegovergang Leeuwarden-Sneek v.v. Dan schiet mij dat liedje te binnen:

‘It muzyk giet troch de buorren.’ Met daarin de zinsnede: ‘Jellum-Boksum is in wiidferneamd stasjon...’ Er was inderdaad van 1883 tot 1938 een station Jellum-Boksum.

Ik zie onderweg architectonisch mooie boerderijen en oude herenhuizen. In Jellum zijn twintig panden gebouwd tussen 1700 en 1900. Bij het kruispunt naar Hilaard stop ik bij het melkveebedrijf van Andreae met grote ligboxenstallen, net zoals dat van de buurman, de firma Kalma. Daar staat op het kruispunt een melktap, je kan er ijs krijgen. Ik zet mijn auto daar even neer, want hier is ook de fietswinkel. De winkel bestaat al decennia. Het was vroeger een cadeauwinkel, zo herinner ik me nog. Dat vond ik destijds opmerkelijk; een cadeauwinkel midden op het platteland. Het is mooi weer, de deur van de winkel staat open en ik zie de eigenaar: Sietse de Vries. Hij is zelfstandige en

vertelt graag over zijn zaak. Ooit begon hij bij Halfords in Leeuwarden, totdat BikeWorld de bestaande fietsenwinkels van die firma opkocht. Hij was toen een poosje werkzaam in de verhuur van theaterkleding. Maar in de coronatijd was dat niet meer winstgevend. Hij kreeg contact met Froukje Dijkstra, de eigenaresse van deze winkel. Haar man Sjoerd had er een installatiebedrijf. Heel vroeger was er een wagenmaker gevestigd. Froukje begon er met een cadeauwinkel. Sietse nam de zaak van Froukje over. Oorspronkelijk komt Sietse uit Wytgaart, nu woont hij in Menaam. Na drie jaar heeft hij hier zijn plekje gevonden, zijn bedrijf loopt goed. Zijn dochter springt soms bij. Maar hij zit hier toch niet op een gunstige plek? ‘O jawel, de klanten komen echt overal vandaan.’ Hij heeft een groot deel van het klantenbestand kunnen overnemen van de inmiddels failliete firma Amslod fietsen (in maart 2025 definitief

failliet verklaard), dat wil zeggen hij mag het onderhoud doen van de Friese klanten. Hij heeft fietsen van Lidl en Gamma in onderhoud. Dus drukte genoeg. ‘Wil je ook koffie?’, zo vraagt hij onverwacht. ‘Graag, bij het vorige gesprek kreeg ik geen koffie!’

En dan komt er een klant binnen, zij woont in Deersum. ‘Waarom komt u helemaal naar Jellum op de fiets?’ Ze had over De Vries gelezen en vond dat ze hem in zijn onderneming moest steunen. Morgen is de fiets weer klaar, zegt de Vries. Ze krijgt een fiets mee, en moet weer terug fietsen naar Deersum. ‘Och,’ zo vertrouwt ze mij toe, ‘ik had gehoopt dat hij mij even zou brengen’. Sietse praat weer verder. ‘Ja, ze gunnen mij de handel hier graag, in Jellum zijn we heel sociaal, zeker hier in de onmiddellijke omgeving.’ Hij wil de juiste service verlenen en goed werk leveren, dat is de beste reclame.

Vroeger was het hier Littensera diel, daarvoor Baarderadeel. Nu gemeente Leeuwarden. Onlangs was op een avond laat een fietser tegen een paaltje gebotst, het was mistig weer. Men heeft er toen werk van gemaakt bij de gemeente, en het paaltje is weggehaald. Dat zou bij Littensera diel heel wat voeten in aarde gehad hebben, zo zegt Sietse. Nog even een opmerking: Omrin maakt de stoepen heel mooi schoon, maar dat gebeurt met een veegmachine met stalen borstels en die laten stukjes ijzer achter en die komen dan in de fietsbanden terecht, met als gevolg lekke banden. Voor de fietser wel lastig natuurlijk, al levert het hem wel werk op. Maar men is tevreden over Leeuwarden, er zijn fietspaden naar de Swette aangelegd, zodat er mooie fietsroutes zijn ontstaan. Hij vindt dat ik wel reclame moet maken voor zijn fietsen, over zijn aanbiedingen bijvoorbeeld. Maar dan zeg ik: ‘Dan moet je maar in Liwwadders adverteren.’

De Jellumers hebben een gemiddeld jaarinkomen van 29.800 euro, dat wijkt nauwelijks af van het gemiddelde inkomen over heel Friesland, waarvan 61,1 % in deze categorie zit. Leeuwarden zit op € 28.800,- per jaar.

*

BEZOEK DAGELIJKS ONZE WEBSITE **LIWWADDERS.NL** VOOR HET FIJNE LIWWADDER NIEUWS

Al 26 jaar iedere dag verse berichten

liwwadders

- * Als, zoals nu, de kades van de binnenstad worden schoongespoten, moeten we automatisch denken aan landschapsman **WIM BEIJERINCK**. Die waarschuwde dan altijd voor het behoud van de bijzondere planten aan de kades, vooral die in het Naauw. Omdat Wim in 2009 is overleden doen wij dat nu met hem in gedachten (op de website leest u nog een mooi verhaalover Wim Beijerinck).
- * Ongerustheid aan het Zwitserswiltje. Buren maken zich zorgen over de aanstaande verbouw van het voormalige kaaspakhuis met historische elementen van **TEUN DE WIND** (Vebo). De nieuwe eigenaar zou er 25 appartementen voor studenten in willen vestigen.
- * Ik stop! Wie dan? Het is **WOBBE VAN SEIJEN**, die stopt met zijn platenwinkel Discus aan de Voorstreek. De platenbaas (niet alleen winkel, maar ook producent)

- was niet van zijn stuk te brengen: ‘Ik ben eigen baas en stop wanneer ik dat wil.’ (Al heeft hij dat eens eerder gezegd). Op de website nog een mooi verhaal over Wobbe en zijn winkel.
- * **RONNIE TERPSTRA** van boekhandel Van der Velde is gestrikt voor het volgende boekenballetje in boekenpassage De Rode Loper. Terpstra, ook bekend van het voormalige boekenforum van DWDD, is in zijn nopjes met de uitnodiging. Vrolijk liet hij uw verslaggever weten dat hij ook weer een doosje van het prachtige boek Het Vrolijke Leven In Een Provinciestad (25 jaar Liwwadders) had aangeschaft.
 - * **REMCO SCHAAFSMA** is ook in zijn nopjes. De botenbaas van Botenverhuur Bonkevaart heeft een ligplaats gekregen in de museumhaven bij de Wirdumerpoortsbrug. Een daalders plakje, aldus Schaafsma, die ook opereert vanuit de

- haven van De Groote Wielen. Aanvankelijk wilde hij een plek bij de Harmonie, maar daar kon hij maar voor een jaar een vergunning krijgen. ‘Nu kreeg ik een plek aangeboden in het centrum voor vier jaar. Daar ben ik erg blij mee’, aldus de ondernemer, die luxe boten met schipper verhuurt.
- * ‘U komt te wonen in het mooiste stukje Leeuwarden.’ De bewoners van de woonboten aan de Opfeart in de wijk de Zuidlanden weten zich de woorden van voormalig wethouder **ISABELLE DIKS** (GroenLinks) nog goed te herinneren. ‘Daarna gooide ze een fles champagne stuk tegen een van onze woonschepen.’ Je hoeft de bewoners niets meer over wethouders en hun mooie woorden te vewrtellen. **HEDWIG WITTEVEEN** en **RICHARD WEEL** kijken nu vanuit hun woonboot uit op een wijk in aanbouw. Dat was niet de bedoeling. Vijftig meter verder staan er mooie woningen.

- Voorheen was het uitzicht groen; prachtig om te wonen, zoals wethouder en make-laar kraaiden. De gemeente is inmiddels begonnen met het planten van schaamgroen. Veel woorden willen de bewoners er niet meer aan vuil maken. De gemeente houdt zich tegenwoordig aan de afspraken. Afspraken die zwaar moesten worden bevochten. Ze zijn de tel kwijtgeraakt hoeveel projectleiders het nieuwe woonplan Unia heeft versleten. Ook **GLORIA EN SIDO VAN DER MEULEN** hebben zich erbij neergelegd. ‘Ik gooi mijn hengeltje uit vanaf mijn steiger.’ Als het al te gek wordt kunnen ze altijd nog terecht in hun sauna, die op de wal staat.
- * Drieëntwintig jaar stond **ARMAN STOELWINDER** met zus **ILVA** in café De Stee aan de Stationsweg. Ilva is verder gegaan met de fotografie en Arman treffen we nu aan als bedrijfsleider in Thús, het café bij een entree van het Fries Museum.

Door Henk Weiland • Beeld Anton Fedderma

Het wordt een spannend jaar voor de politieke junks onder ons. Wie wordt de lijsttrekker van de Groen-Links-PvdA combinatie? Staan de PVV en BBB straks ook op de kieslijst? Gooit Pim Astro het bijltje erbij neer? En niet te vergeten: Vindt er straks een fusie plaats tussen Gemeentebelangen en Lijst 058? Wat dat laatste betreft benutten beide partijen de komende maanden om de samenwerking te onderzoeken. Rond de zomer volgt dan de beslissing of ze de komende verkiezingen als één partij ingaan.

OP NAAR DE VERKIEZINGEN!

Volgens een gezamenlijk persbericht hebben beide partijen al geconstateerd dat er veel overeenkomsten bestaan qua standpunten en partijprogramma's. Volgens de fractievoorzitters Sikko Klaver en Otto van der Galiën zou het mooi zijn om bijvoorbeeld onder de naam Gemeentebelangen058 een grote lokale partij te vormen, die zo een nog groter stempel kan drukken op het gemeentelijk bestuur.

Liwwadders heeft even een kijkje genomen op de sites van zowel Gemeentebelangen als Lijst058, en inderdaad, de programma's van beide partijen hebben veel overeenkomsten. Ze hebben, kort samengevat, het beste met de kiezer voor. Extreme standpunten kom je bij beide partijen niet tegen. Het enige wat er echt uitspringt bij de 58 standpunten van Lijst058 is het afschaffen van de hondenbelasting. Dat zou eventueel nog een majeur breekpunt kunnen zijn in de fusiebesprekingen. Ook het feit dat volgens hun site onze gemeente 44 dorpen telt in plaats van 35. Wellicht zijn er verborgen wensen om dorpen van andere gemeentes in te lijven.

MAAR WAT BETREFT DE STANDPUNTEN DIE DE PARTIJEN INNEMEN BINNEN DE RAAD KRIJGEN WE TOCH EEN HEEL ANDER BEELD

Gemeentebelangen is de gemeenteverkiezingen van 2022 ingegaan met twee verkiezingsbeloftes als speerpunt. Geen woningbouw in De Hem en geen invoering van Diftar. Het heeft

hun geen windeieren gelegd. In Goutum, grenzend aan het vogelbroedgebied de Hounspolder, was de weerstand tegen woningbouw in De Hem zo groot dat de PvdA, voorheen de grootste partij in het dorp bij verkiezingen, door Gemeentebelangen onttroond werd. Uiteindelijk kon Gemeentebelangen met vier zetels aansluiten bij de coalitie van GroenLinks, PvdA en CDA, en voor Gijs Jacobse werd er een wethouderfunctie gecreëerd waarbij hij de rest van het college niet te veel voor de voeten zou lopen. De prijs die hiervoor betaald werd, was het loslaten van de verkiezingsbeloftes.

Stemgedrag in de raad

Tijdens het raadsdebat over woningbouw in De Hem was Otto van der Galiën samen met de FNP een van de grootste critici van Gemeentebelangen. Hun hele verkiezingsprogramma was volgens hem gebaseerd op kiezersbedrog. 'En de kiezers zullen dit zeker niet vergeten', zo voegde hij eraan toe.

Lijst058 was niet alleen tegen woningbouw in De Hem, maar ook tegen een AZC naast de vliegbasis, tegen de aankoop van

Woensdag 18 maart 2026 is het zover, dan zijn er weer gemeenteraadsverkiezingen

Bouwwerk voor vijf ton en tegen woningbouw in het Potmargegebied, wat door Van der Galiën werd gekarakteriseerd als de roep van het grootkapitaal. En niet te vergeten ook tegen de aankoop van het pand aan het Catsplein voor Skills, waartegen veel verzet van de omwonenden was. Hierbij werd door hen zelfs nog een motie van afkeuring tegen de wethouder ingediend.

ALLEMAAL ZAKEN WAAR GEMEENTEBELANGEN VOOR WAS EN WAARIN ZE DE COALITIE DESONDANKS LOYAAL STEUNDE

Het enige wat de partijen gemeen hebben is het feit dat ze beide lokale partijen zijn. Rest de vraag wat de reden is van de voorgenomen fusie en wat ze denken erbij te winnen. Gezamenlijk hebben ze zeven zetels, waarvan vier van Gemeentebelangen en drie van Lijst058. De kans dat Gemeentebelangen vier zetels houdt bij de volgende verkiezingen is niet erg groot. De partij is dan zo'n vier jaar praktisch onzichtbaar geweest en zal tijdens de verkiezingen voortdurend herinnerd worden aan de verbroken beloftes. Met slechts twee of drie zetels in de raad kunnen ze een wethouderspost wel vergeten.

Wat Lijst058 betreft valt moeilijk in te schatten hoe zij het in de verkiezingen gaan doen. Bij een gelijk blijvend aantal zetels wordt het voor hen ook niet makkelijk om zich bij de coalitie aan te sluiten.

Het lijkt er sterk op dat deze voorgenomen fusie uit nood geboren is. Wat ze als afzonderlijke partijen niet voor elkaar krijgen, gaat misschien wel lukken bij een fusie: dat ze zelfs bij een gezamenlijk verlies van drie zetels getalsmatig nog een serieuze kandidaat zijn bij de coalitiebesprekingen. Een vlucht naar voren, de hamvraag is dan: Wie wordt de kandidaat-wethouder? Niet Gijs Jacobse. Volgens een interview in Liwwadders vond die één termijn al voldoende. De meest serieuze kandidaat is dan toch Otto van der Galiën, die de meeste bestuurlijke ervaring heeft.

In het kort zijn politieke cv: van 2003 tot 2007 was hij statenlid in Friesland voor de gecombineerde lijst ChristenUnie/SGP, daarna volgde een overstap naar de PVV, waarna hij in 2014 opstapte uit onvrede over het optreden van partijleider Wilders.

Na deze periode in de Friese staten zagen we hem in 2015 terug als algemeen bestuurslid van

Wetterskip Fryslân voor de partij Lagere Lasten Burger, volgens eigen zeggen de enige partij in het Wetterskip die consequent tegen een tariefverhoging was.

In mei 2019 werd hij gekozen in het dagelijks bestuur. Ondanks de partijnaam gaan de waterschapslasten met tientallen euro's omhoog en wordt de partij door sommigen omgedoopt tot Hogere Lasten Burger. Bij de verkiezingen in 2023 echter, raakte Lagere Lasten Burger beide zetels kwijt en moest Van der Galiën het veld ruimen als bestuurslid van het Wetterskip.

Ondertussen was hij een nieuwe politieke partij in Leeuwarden begonnen: Lijst058, die tijdens de gemeenteraadsverkiezingen in 2017 als nieuwkomer met twee zetels in de raad kwam. Bij de verkiezingen in 2022 zouden dat er drie worden.

IN 2026 WORDT HET DUS TIJD OM TE OOGSTEN

Mocht het hem inderdaad lukken om een wethouderspost te veroveren, dan weet hij ook wat hem te wachten staat. Na twee termijnen in de gemeenteraad is deze oud SGP'er, die volgens een interview in een blad voor CU-jongeren de bijbel nog steeds

DONEER!

KIJK OP WWW.LIWWADDERS.NL

4

DAGBOEK

VAN EEN BURGEMEESTER

Woensdag

Eigenlijk modderen we in de gemeente maar wat aan. Het zijn de kleine geneugten tussen al dat gemodder door, zoals het bezoek aan de 100-jarigen, die mij bij tijd en wijle vreugde schenken. Voor de rest herschik je hier en daar wat, het mag geen naam hebben. De ene afdeling bekecht met de andere. De afdeling met het hoogste budget voert het hoogste woord en vormt zo een staat in de staat. Ik troost me met de gedachte dat het elders niet anders zal zijn. Een gemeente is één grande façade en daarvan ben ik het boegbeeld, zo nu en dan de paljas, soms ook de kwaaië pier. Ik volg de lijn van Maxime Verhagen. Die zei altijd: hoe minder het CDA beweegt, hoe kansrijker zijn positie. Kijk nu eens naar Bontenbal, als een komeet schiet hij omhoog. Wat heeft hij dat ik niet heb? Verhagen verkondigde na een verkiezingsdebaclë vroom: ons past bescheidenheid. Laat de anderen maar druk doen. Wij wachten af en openen pas de poort als hierop geklopt wordt. Die Maxime toch, leer mij die papen kennen.

Eens in de zoveel tijd pomp ik mezelf op om de vergadering van de Veiligheidsregio voor te zitten. Het is een illuster gezelschap van bestuurders, die er sereen afwachgend die ervoor zorgen dat het materieel goed gepoetst blijft. Daar zitten we dan met een kopje koffie voor onze neus keurig de agenda af te werken, hopen op de ramp die niet komt. Dit alles overziend vraag ik me echter af of we hier de oorlog mee gaan winnen. Zijn wij in staat om op het moment suprême een deuk in een pakje boter te slaan? (Even terzijde: de prijs voor zo’n pakje is opgelopen tot boven de 3 euro. Waar gaat het naartoe?) We zijn met zo’n vergadering een halve dag zoet in de wetenschap dat als de nood aan de man komt, we nauwelijks een bijdrage zullen kunnen leveren. Bij een calamiteit van enige omvang is het natte fingerwerk. We sturen er zoveel mogelijk manschappen op af om in ieder geval niet later het verwijt te krijgen dat we met de handen over elkaar in de kazerne zijn blijven zitten. Al is dit laatste in sommige gevallen een betere aanpak. De manschappen klagen, al blèrend in hun walkie-talkie, steevast dat ze elkaar voor de voeten lopen. Ach, ik zou soms willen ruilen met mijn vrouw, die hoog en droog in het bestuur van het Old Burgerweeshuis zit. Een beetje de centen van anderen verdelen, zonder een ravijnjaar dat als een zwaard van Damocles boven je hoofd hangt.

Tijdens zo’n vergadering dwalen mijn gedachten onvermijdelijk af naar de Haagse Denneweg. Ik zie me dan lopen langs hotel Des Indes in de richting van de Javastraat. O, wat een heerlijk verzorgde omgeving. Noem mij een straat in Leeuwarden die hierbij in de buurt komt. Het kenmerkende van de stad waarvan ik nu bestuurder ben, is, als je met mij vraagt, een gebrek aan ambitie. Al mag je dat als burgemeester natuurlijk nooit hardop zeggen. Als bestuurder kun je struikelen over een bananenschil, al denk ik dat een hele doos Fyffes mij hier niet ten val zal brengen.

EEN NIEUWE AFLEVERING VAN MIJN DAGBOEK LEEST U OP LIWWADDERS.NL. BELEEFD AANBEVOLEN.

Erger nog: ik constateer tot mijn schrik in de wandelgangen een stevige onderstroom die dit gebrek aan ambitie koestert. Jawel: koestert! In een eerder dagboek sprak ik al over het ontbreken van een poelier. Ja, hoor ik dan, we kopen de ingrediënten voor onze coq au vin op de markt. En als we eend willen eten, dan bestellen we die een week tevoren. Niet dat wij nu iedere dag in huize Pelikaan canard à l’orange uitserveren, de gedachte is dat je dat à la minute zou moeten kunnen, mocht je daar trek in hebben.

Donderdag

Mijn inzichten inzake de vergadering van de Veiligheidsregio lopen parallel met die op mijn raad of college. Je hebt het er maar mee te doen als burgervader. Die opgewonden standjes van collegeleden begin ik soms knap te irritant te vinden. Altijd overdreven blij wanneer ze op de foto in de krant staan. Of het eeuwige geklaag dat iemand ze voor de voeten loopt. Het is zo klein en beperkt van visie, zo weinig mondiaal van uitstraling. Wethouder Abel, die een terrasboot uit de gracht verwijderd wil zien, met als gevolg de teloorgang van dat bedrijf, die tegelijkertijd staat te stralen bij een samenwerkingsverband van andere bedrijven. Hoe vertel ik dat aan mijn collegae? Het woord samen is een aanslag op mijn oren. Ik kan het woord gewoonweg niet meer horen! En dan moet ik veinzen dat zo’n samenwerkingsverband nut heeft terwijl er tegelijkertijd andere kostbare banen in de dienstverlening verdwijnen?

In het debat is eloquentie, voor zover je hier sprake van is, ver te zoeken. Ik moet mijn gezicht in de plooi houden, hetgeen steeds meer moeite kost. Nooit hoor ik een verwijzing naar een van onze nationale literatoren of historici, noch een terugblik op waarden en gebruiken. Er moeten er toch een of twee ooit een boek hebben gelezen, mag ik hopen. Al zou ik ruw uit mijn schemertoestand ontwaken als er onverhoopt een strofe van J.C. Bloem voorbij zou komen.

Ik kan het nog altijd niet uitstaan dat mijn voorstel om het Wilhelmus bij aanvang van de schoollessen met volle borst aan te heffen is afgeschoten. Soms schrik ik wakker in de nacht en hoor dan mijn vrouw vermanend roepen: Toch niet weer dat Wilhelmus! Het laat me echter niet los. Dat kinderen staand het volkslied zingen heeft alles in zich: orde, gezag, normen en waarden. De kans dat ze hierdoor wegblijven van het verderfelijke gebruik van drugs kan dan alleen maar toenemen. Misschien zou ik ermee kunnen beginnen in ons eigen stadhuis? Dat we met het college uit volle borst gezamenlijk op de statige trappen van ons bestuurscentrum iedere morgen om half negen het Wilhelmus aanheffen? Misschien samen, oei, nou begin ik er zelf over, met de 100-jarigen? Even bij Erik K. in de week zetten.

...IN HET KORT...

De lokale politieke partijen LIJST058 en Gemeentebelangen Leeuwarden onderzoeken een fusie. Dat hebben ze eerder gedaan. Zonder succes. In de raad hebben ze zeer verschillen gestemd. De partijen willen een nog grotere stempel drukken op het gemeentelijke bestuur. Dat zou nu al kunnen, omdat een van de partijen in het college zit. Wat ze écht zouden willen en afwijkend is van andere partijen zouden ze op een enkelzijdig A4-tje moeten kunnen optekenen. Het meeste beleid ligt immers vast. Wat ze écht anders willen dan die andere partijen blijft onduidelijk. De eventuele kandidaat-wethouder Otto van der Galiën van LIJST058 zou, met of zonder fusie, klip en klaar moeten aangeven wat hij anders wil en dat dan ook uitvoeren om het vertrouwen tussen kiezer en gekozene te verbeteren.

serieus neemt, geen vreemdeling in Jeruzalem. Het wordt vier jaar lang genadebrood eten. Hij zal niet de eerste politicus zijn die de machtsverhoudingen binnen het lokaal bestuur hekelt om daar later zelf onderdeel van te worden.

Het meest sprekende voorbeeld hiervan is GroenLinks. Ooit begonnen als Axies en later als Progressieve Aktie Leeuwarden (PAL) was ze ooit de luis in de pels van het door de PvdA gedomineerde gemeentebestuur. Van GroenLinks hoeven we geen kritische geluiden meer te verwachten, integendeel; de volgende verkiezingen vormen ze één lijst met de partij waar ze zich vroeger zo tegen afgezet hebben.

Voor wie het nog eens na wil lezen: bij monde van Hilde Tjeerdema had D66 ook de nodige kritiek op het functioneren van de grootste partij in de raad. Een citaat uit een interview met haar in Liwwadders in 2017: ‘De Leeuwarder Partij van de Arbeid vindt het vanzelfsprekend dat zij bepaalt wat er in Leeuwarden gebeurt. Als het niet linksom lukt, dan rechtsom. De PvdA is met aanhangers in het ambtelijk apparaat gewend geraakt aan hun machtspositie en vindt de inbreng van andere partijen van minder belang.’ Tjeerdema, fractievoorzitter van D66 in de Leeuwarder gemeenteraad, vond dat de macht van de PvdA doorbroken moet worden. ‘We hopen dat de PvdA bij de verkiezingen in november wat kleiner wordt.’ Tjeerdema ergerde zich in toenemende mate aan de machinaties en de spelletjes die er achter de schermen worden gespeeld. Zo sprak Tjeerdema zich toentertijd uit in Liwwadders.

IN 2018 WERD TJEERDEMA WETHOUDER IN DE GEMEENTE LEEUWARDEN. KRITISCHE GELUIDEN BLEVEN UIT

Een ander interview in Liwwadders van 2016, nu met Gijs Jacobse. “In dit licht hekelt Jacobse dan ook het volgens hem lichtzinnige

beleid dat gevoerd wordt door het huidige college van burgemeester en wethouders (PvdA, CDA en PAL/GroenLinks). Neem bijvoorbeeld het nieuwbouwplan de Zuidlanden. Daarop is in de afgelopen jaren voor 30 miljoen euro afgeboekt. Hoewel het allemaal keurig staat vermeld in de begrotingen wordt hier mondesmaat ruchtbaarheid aan gegeven.”

“Pak nu de cijfers van de Zuidlanden er eens bij. De grondposities in de Zuidlanden staan voor circa 150 miljoen euro in de gemeentelijke boeken, en er moet tot en met 2036 nog zo’n 150 miljoen tegenaan. Maar de gemeente denkt toch in 2036 uiteindelijk een kleine plus te kunnen presenteren. Dit roept natuurlijk terecht veel vragen op. Volgens Jacobse is de Zuidlanden het grootste (financiële) risico dat de gemeente loopt.”

Jacobse: ‘Het CDA gromt bij monde van Friso Douwstra af en toe. Maar het CDA bijt niet. Het CDA bijt nooit. Het CDA weet dat de investeringen die het college doet in strijd zijn met wat er in het collegeprogramma staat. Het CDA gromt en blaft, maar bijt nooit. De PvdA jaagt ze weer in hun hok.’

IN 2022 WERD JACOBSE WETHOUDER IN DE GEMEENTE LEEUWARDEN. ER WERD VERDER WEINIG VAN HEM VERNOMEN

Ook het CDA heeft zich altijd moeten schikken naar de wensen van de grootste partij in de raad. Vergelijkt Jacobse het CDA nog met een hond die in het hok gejaagd wordt, een bijbelse vergelijking met honden die Van der Galiën meer zal aanspreken vinden we terug in de verzen 10 en 11 van Jesaja 56. ‘Zij allen zijn stomme honden! Zij kunnen niet blaffen, zij hebben het sluismeren lief.’ Beide verzen zijn van toepassing op het CDA. Daartegenover heb je de honden van de PvdA uit vers 11: ‘Deze honden zijn vraatzuchtig, zij kennen geen verzadiging.’

MOCHT VAN DER GALIËN WETHOUDER WORDEN, DAN ZULLEN WE HEM, MET IN ZIJN KIELZOG EEN NIEUWE PARTIJ, OOK NIET MEER HOREN BLAFFEN. WAT DAT BETREFT KAN HIJ STRAKS DEEL GAAN UITMAKEN VAN EEN RIJKE POLITIEKE TRADITIE ZOALS WE DIE ALLEEN IN LEEUWARDEN KENNEN.

● ● ●

‘Als ik in Leeuwarden ben zoek ik altijd de nieuwste Liwwadders’

HARM WESSELING UIT TIJNJE (ZOON VAN V/H DROGISTERIJ EN PARFUMERIE WESSELING UIT DE RUYSDAELSTRAAT)

● ● ●

De kogel door

Van een medewerker • Beeld Anton Feddema

de kerk?

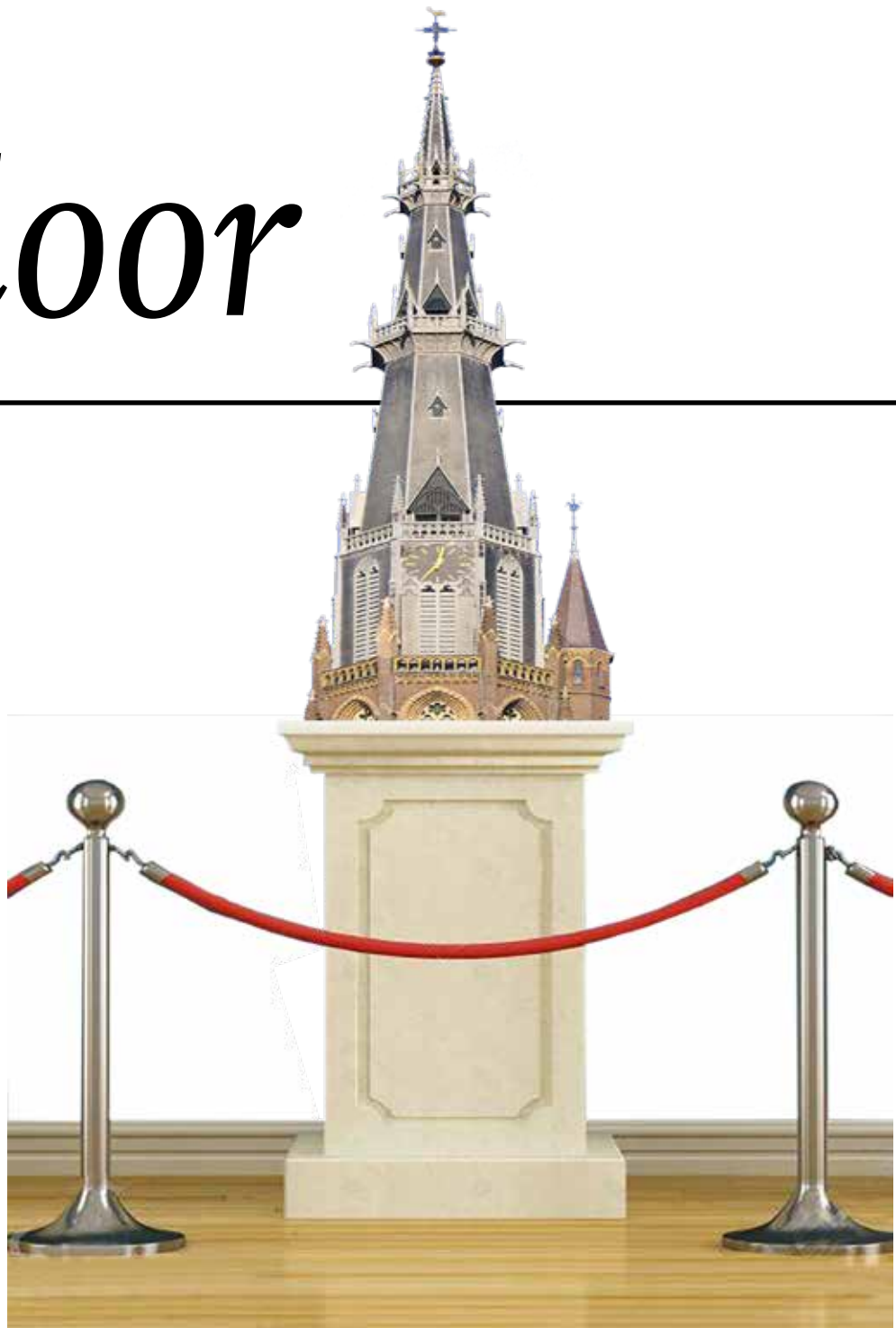
Er viel een brief op het bureau. Een brief van de gemeente over het ter visie leggen van een ontwerp-beleidskader Kerkgebouwen. Dit bij de brief gevoegde beleidskader bevat interessante informatie. Met zo'n 25 pagina's, delen van de tekst in modieuze kleur en opgesierd met foto's en diverse handzame tabellen, moet het voor de inwoners van Leeuwarden doenlijk zijn zich over dit onderwerp uit te spreken.

De notitie spreekt over de kerkgebouwen als markante bakens, die van betekenis zijn in zowel de stad als de dorpen. Veelal beeldbepalende oriëntatiepunten, vaak gelegen in het hart van een wijk of dorp, letterlijk en figuurlijk het middelpunt. Maar de zorgen zijn ook groot. Ontkerkelijking en vergrijzing hebben geleid tot functieverlies en niet zelden sloop.

De gemeente wil zich ervoor inzetten om leegkomende kerkgebouwen een duurzame toekomst te geven. Eigenaren van kerken kunnen een beroep doen op gemeentelijke ondersteuning. Hoe die ondersteuning eruitziet? Dat is nog niet voor 100 procent evident. In het 'beleidskader kerkgebouwen', waarop inwoners nu kunnen reageren, blijft het nog wat

vaag. Evert Stellingwerf ondertekent het voorwoord met Wethouder Erfgoed. Er is een afwegingskader gemaakt aan de hand waarvan elke kerk zo objectief mogelijk wordt gewogen - zo valt te lezen.

Het gaat dan om de waardering van zes factoren: erfgoed exterieur, erfgoed interieur, waardering sociaal-maatschappelijk, waardering cultuurhistorie, waardering ligging en waardering economisch/toeristisch/recreatief potentieel. Via een puntensysteem per factor kan een totaalscore van 80 punten worden bereikt. Bij een minimale score van 35 punten komt het gebouw in de categorie 'bijzonder' en vanaf 50 punten in de categorie 'top'. Gebouwen met een monumentale status hebben een streep voor. De beschouwingen over het afwegingskader en wat daar allemaal bij komt beslaan

nogal wat ruimte in de nota. Op het eerste gezicht klinkt het niet in alle opzichten even overtuigend. Zo oogt de uitgebreide 'transformatieladder' nogal complex.

De gemeentelijke ondersteuning zal gaan verlopen via een 'kerkenloket'. Met name als toegang voor eigenaren van kerkgebouwen die oplossingen zoeken. Het loket moet gaan dienen als eerste stap naar ondersteuning en advisering, inzicht bieden in financiële regelingen, en meedenken en doorverwijzen naar deskundigen en het leveren van maatwerk en inspelen op de 'specifieke context' van het kerkgebouw. In de praktijk zal moeten blijken hoe effectief deze constructie is. Het valt te hopen dat het loket meer gaat bieden dan alleen 'doorverwijzen'.

HUIDIGE SITUATIE

In kort bestek verschaft de notitie heldere informatie over de bestaande situatie. Enkele gegevens: In de hele gemeente Leeuwarden staan nog 87 kerkgebouwen. Per 1 juni 2024 zijn daarvan 41 in religieus gebruik, 38 hebben een andere functie gekregen en 8 zijn 'in transitie'.

Van deze 87 kerkgebouwen staan er in de dorpen 50, met 21 nog in religieus gebruik. In 16 gevallen zijn het middeleeuwse kerkgebouwen die rijksmonument zijn en waar (op 1 na) een kerkhof omheen ligt.

In de stad is het beeld anders. Van de 37 gebouwen zijn er 20 in religieus gebruik. Geen enkele van de stadskerken heeft nog een kerkhof rondom. In de stad is een vrij hoog aantal van jongere bouwdatum. Dertien dateren van na 1940. De meerderheid heeft geen erfgoedstatus. In totaal 38 gebouwen zijn in de loop van de tijd 'herbestemd', met uiteenlopende functies als wonen, bedrijf, onderwijs en zorg, horeca, cultuur, ontspanning en 'maatschappelijk cultureel'. In de dorpen springt volgens de nota de herbestem-

ming naar 'maatschappelijke en culturele functies' eruit, samen met wonen.

Van de 38 herbestemde gebouwen bezitten er 8 een rijksmonumentale status met een bouwdatum van voor 1850 en nog omringd door een kerkhof. Deze zijn in eigendom van de Stichting Alde Fryske Tsjerken. (SAFT). Een groot deel (23) van de herbestemde gebouwen dateert uit de periode 1850-1940. Een minderheid daarvan (8) heeft een monumentenstatus.

Momenteel zijn 8 gebouwen 'in transitie', 4 in de dorpen en 4 in de stad. In de dorpen is hiervan 1 gebouw rijksmonument, in de stad 2 rijksmonumenten en 1 gemeentelijk monument. Precieze informatie is in de nota te raadplegen via ingenieuze hapklare tabellen.

PELGRIMS, BONIFATIUSKERK EN WESTERKERK

Via een 'gekleurd venster' vernemen we dat pelgrims welkom zijn in 3 kerken in de gemeente, Britsum, Swichum en Jorwert. Een vorm van 'slow tourism' dat volgens de notitie aan populariteit wint.

Een ander venster is gewijd aan de Sint Bonifatiuskerk in de stad. De toekomst van deze kerk - dankzij recente publicaties kan dit geen geheim zijn - is omstreden. We lezen hoe de gemeenteraad onlangs € 200.000 beschikbaar stelde voor de instandhouding van de Bonifatius. De nota roemt het grote cultuurhistorische, architectonisch en stedenbouwkundige belang van de kerk. 'Er wordt nu gezocht naar een oplossing om dit gebouw toch te blijven gebruiken voor de rooms-katholieke vieringen. Het gebouw is hier volledig op ingericht. Elke mogelijke andere invulling betekent in meer of mindere mate een aantasting van cultuurhistorische en architectonische waarden.' Een goed geluid, dat vraagt om verdere krachtige acties. Het geld dat nu

PERSOONLIJK INTERIEURADVIES

Maak een afspraak voor een **Design Date** en ontvang onze gratis stijlguides.

DE BOER

WOONPROFESSIONALS LEEUWARDEN

SCHRANS 131 | 8932 ND LEEUWARDEN
WWW.WOONPROFESSIONALDEBOER.NL

HET EERLIJKE VERHAAL

Uiteraard kan in een nota zoals hier besproken niet de volledige historie van de diverse kerken aan de orde komen. Toch is het een gemis dat een wat vollediger overzicht van kerkgebouwen die in het verleden van bestemming zijn veranderd, of geheel verdwenen, ontbreekt.

Zoals recent het slopen van de Adelaarkerk in Bilgaard. Als derde kerkgebouw voor de gereformeerde Wijkgemeente Leeuwarden West in 1971-72 gebouwd (architect Gerrit Steen) werd het na jaren van leegstand in juni 2024 gesloopt. Op deze plaats was eerst sprake van een plan voor verbouw (2017). Er rustte geen zegen op en daarna volgde op deze locatie de ene projectontwikkelaar de andere op. De gemeente bedong in eerste instantie behoud van het kerkgebouw met functieverandering (verbouw tot appartementen), maar liet dit principe vervolgens zonder noemenswaardige slag of stoot los. Met enige creativiteit en inzet had dit voorkomen kunnen worden. We moeten maar afwachten of een ‘kerkenloket’ voor de toekomst verbetering gaat brengen.

In Westeinde was het ook raak. Bij de opening van de Fenixkerk (1961) maakte de toenmalige burgemeester Adriaan van der Meulen nog een grapje over de naam. Zijn voorvader was eigenaar van molen De Fenix op het Zuidvliet, maar die sneuvelde door afbraak. Dat de nieuwe Fenixkerk langer mocht blijven staan, hoopte de burgemeester. ‘Helaas’, schreef Erwin Boers bedroefd in de Leeuwarder Courant, ‘binnen zestig jaar sneuvelt nu ook de gelijknamige kerk aan de Leeuwarder rondweg langs de Valeriusstraat.’ Boers voegde er aan toe: ‘Na de afbraak van de Goede Herderkerk in 2004 is de Fenix het tweede opvallende naoorlogse kerkgebouw dat afgebroken wordt in deze hoek van de stad. De gemeente vond beide gebouwen niet bijzonder genoeg voor een monumentenstatus.’

Het beleidskader Kerkgebouwen had deze en andere episodes wel mogen memoreren. Gemaakte fouten en missers uit het verleden – en een analyse van de oorzaken daarvan – kunnen goed materiaal zijn voor het nu in te richten ‘kerkenloket’. De opgaven zijn niet eenvoudig. Reden te meer om het volledige en eerlijke verhaal te vertellen.

‘Hier wordt U, voor gij sterft, een lusthof aangeboden’

voor de tijdelijke Arcadia-kathedraal op het Oldehoofsterkerkhof wordt besteed had beter aan deze € 200.000 toegevoegd kunnen worden.

De Westerkerk krijgt ook een bijzondere vermelding, met zelfs een plaatje erbij. De tekst erbij leert: ‘De Westerkerk kent een veelzijdig verleden. Na eeuwenlang gebruik voor reguliere kerkdiensten werd het gebouw vanaf 1968 tot 1984 op zondag gebruikt voor jeugddiensten en doordeeweeks verhuurd voor o.a. popfestivals. Daarna kwam het gebouw in eigendom van de gemeente Leeuwarden en werd het in 1992 Theater Romein, vanaf 2006 poppodium Romein en vanaf 2018 een culturele broedplaats. Sinds 2024 is het in gebruik als Podium Explore.’

Een wel heel korte samenvatting van een opmerkelijke geschiedenis. Wie mist hier niet het verhaal over de ‘unieke gravenvloer’ van deze kerk. Wat gebeurde daarmee? In het boekje ‘Hier wordt U, voor gij sterft, een lusthof aangeboden’, uitgegeven ter gelegenheid van Open Monumentendag in Leeuwarden 1999, lezen we een prikkelende tekst: ‘Het is te betreuren dat er bij de verbouwing van de Westerkerk tot Theater Romein onvoldoende rekening is gehouden met de cultuurhistorische waarde van haar unieke gravenvloer. Het ontbreken van

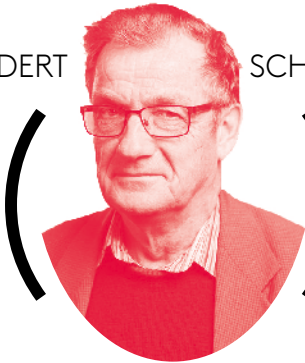
een plan duidt daar op. De beste oplossing was ongetwijfeld geweest deze zerken te laten liggen, want daar waren ze oorspronkelijk ook voor bedoeld. Toen dat niet mogelijk bleek, was een goed alternatief geweest ze weer te bedekken, bijvoorbeeld onder een vloer met een kruipruimte, of met een laag aarde eroverheen. Nu zijn naar schatting 200 antieke zerken, voorzover ze al niet gebroken waren door inzakking en het massaal belopen op de ‘open dag’ door het Leeuwarder publiek op 5 januari 1991, door het transport nog meer beschadigd en 80 (waaronder, zoals gebleken, monumentale) zelfs geheel verdwenen. Wat ervan overgebleven is berust na enkele omzwervingen op een speciaal ontworpen grafheuvel in het Leeuwarder bos met de afmetingen van het vloeroppervlak van de Westerkerk. Toch liggen hier nog vele zerken die de moeite van het bekijken waard zijn, zoals bijvoorbeeld die van Isaaq Gerardus en Titia Adius (1692), nazaten van de burgemeester-koopman Adie Lamberts van Leeuwarden. Ook bijzonder is de voorstelling van de ‘iizerman’ in het wapen van de vroedsman Sicco Siderius (1649-1712) zoals we die tegenwoordig nog kennen van de gevelsteen in de zijgevel van het pand Voorstreek 9.’ Een lekker scherpe tekst. Lang niet elke herbestemming verloopt even geslaagd. Dat moet niet worden verzweigen.

...IN HET KORT...

Wat gaan we doen met onze kerken? Kerken vormen een zorg. We weten niet goed wat we met de gebouwen moeten. De gemeente heeft een ingewikkelde procedure bedacht om de kerken te waarderen. Actueel is de actie voor het behoud van de Bonifatiuskerk aan de Voorstreek. Hier is ruzie ontstaan tussen een deel van de katholieke gemeenschap en het kerkbestuur. Over welke steun de gemeente aan de kerken zou kunnen verlenen wordt nog nagedacht.

Atmosfearyse dynamyk

MEINDERT SCHROOR

‘Gien peil op te trekken’ aldus klimaatwetenskapper Peter Siegmund fan ut KNMI dizze week inne Volkskrant over ut sonnege, krukdroge wear fan de laaste weken.

AI etsetera faak wel tien dagen foorút siën. Dat was froeger nyt se. Siën naar de natuer, de lucht, planten, fogels en un batterij folkswysheden en de Enkhúzer Almenak hol-

Ut foorjaar is se wie se al de droochste tyd fan ut jaar. Een fanne redenen om de Sudersee met de Afslútdyk af te sluten was ut gebrek an soët water inne lente. Ut myn biblioteek fis ik een fan de rapporten fanne Zuiderzee-Vereeniging út 1911 met daarin un ondersoek fan niemand minder as Theo van Welderen Rengers, de roade baron en se’n bitsje de enege dy’t in ut Frysland fan omstreeks 1900 ut slappe soatsje opskudde wú, in plaats fan met de fúten te stemmen, seas feul plattelanders en Liwwadders destyds deden. Rengers konkludearde dat ‘het grootste voordeel, dat Friesland zal genieten van de indijking der Zuiderzee (...) de waterverversching (is)’. Utdroochde sloaten, ferdorde landerijen, syk fee, duzenden doae fissen en as un murd stinkende grachten. Nadat winters un groat deel fan ut boereland onder water (yn splis) stond konden de kanaalpeilen in un paar weken tyd semar dik un halve meter sakke, ik wil mar sêge. Bij Rengers sien rapport satten vier bijlagen over de binnenskipperij, landbouw, feeteelt en súvel, folksgesondhyd en binnenfisserij. In un earder rapport fanne Zuiderzee-vereniging (1905) wudde un artikel út ut Algemeen Handelsblad fan 27 oktober 1904 integraal (in syn geheel kortom) overnomen. Daarin wudde, wat de kwaliteit fan ut water angaat, ferwazen naar ut ‘welvarende’ Friesland (jawel, Friesland was eeuwenlang een fanne welvarendste gebieden in Nederland en seas ik al sefaak seid hew, ‘ut het noait wat weest en ut sal noait wat wudde’, is de groatste ônsin dy’t oait over oanse stad en har omgeving debiteard is). Na un sitaat út de Bolswarder Courant over de sitewasy tussen Bolsert, Workum en Makum eindechde de korrespondent syn bijdrage met ‘het is het oude liedje: elken winter overlast van water, dat niet goed te spuien is bij aanhoudende Westewinden, iederen zomer gebrek aan water en verzilting der slooten bij onvoldoenden aanvoer’. Deur dy fersilting wudden tot inne jaren dertech oek noch kininepillen ferstrekt teugen de malaria in Bolsert en Harlingen en wudde – pin my nyt op un jaarke fast – Nederland pas in 1958 malariafrij ferklaard. Ik weet noch dat myn fader saleger, dy’t as frijwilliger fier jaar op Java diënd had, sei: Weestou wel seun dat hyr tot foor enkele tientallen jaren oek malaria foorkwam. Ei, gaan fut man sei ik, dat komt allenech inne tropen foor waarat jou jaren sitten hewwe. Mar goëd, hij had wel gelyk, (seas meestal ut gefal was). Dit soort sinnege opmerkingen fan syn kant kwamen altyd met de prelude: must mar es goed oplette! My dad was a keen observer so to say and every inch an Anglophile, mar der kom ik later noch wel es op teruch.

Gien peil op te trekken is oek nyt helemaal waar; wij kanne ommers danksij moderne middelen seas satellyten, radar,

pen oans in aflopende betrouwbaarhyd faak op weg. Nou mut ik even onderscheid make tussen wear en klimaat. Ut wear is ut wear en klimaat is ut gemiddelde wear over un perioade fan 30 jaar. Dat laaste is flink an ut feranderen, dat staat fast. Un spitech genoech noch altyd groeiend nustje digitale dwarsbongels dat oek es gelyk hewwe wil ten spijt.

Ut wear blyft grillech en hoewel wij ut waterpeil feul beter behearse kanne as froeger levert ut faak problemen op. Se’n drie jaar leden kon ik de rekeningen fan ut Old Burger Weeshús út de sestiende eeuw besorge. Dat wil sêge: omsette in un leesbaar handschrift en fan un lange, ferklarende inleiding foorsien; un geweldch privilege, dat ik en daarmee wij as Liwwadders en de wetenskap foor al danke an de toenmalege sekretaris Wiebe Adema saleger, dy’t my dy gelegenhyd boaden het! Ut is met stip de belangrykste bron foor ut dageleks leven in Liwwadden en omgeving se’n vijfhonderd jaar leden en as histoaryse bron un oalyfant dy’t eeuwen inne kamer staan het. Andere kost as dat eeuwege gebear over wear un, faak al eeuwen bekende, Frystalege wetstekst in un onbekend afskrift dat in een of andere Staatsbibliotheek antroffen is. Ut de Weeshúsrekeningen bleek alras dat de praam in en rond de stad ut belangrykste ferfoermiddel was. Hoai, fee, baggerslib, stienen, kalk, graan, drinkwater, you name it, wudde dur met an- en affoerd. Ut wear was destyds oek al grillech. In dy tyd lag de boel winters meestal dicht en was de slede un alternatyf. De kuren fan ut wear siëne jou as ut ware wearom inne rekeningen. Ut is nyt om ‘e nocht dat ut woord dyk sewel seewearing as wech betekent, se min waren in ut algemeen de ‘wegen’ ofwel dat ut meeste sware transport wel over ut water moest. En meensen, wat was Liwwadden un waterstad. Lees allenech mar Jean François le Petit syn beskryving út 1615 yn syn boek over de Nederlantsche Republyjcke. Alleen al binnen de singels (waarat gien skippen lêge mochten en dy’t nyt befaren wudde mochten, as fanwege de ferdeding) lag dur vijf kilometer an grachten en grachjes. Ut waren de haarfatten fanne stad. De laaste jaren binne dy pramen herontdekt sonder dat de ontdekkers oek mar un idee hadden hoe belangryk dy dingen oait waren. Teugenwoardech hewwe we farende pramen en terraspramen. Dy fan de útbater fan Efeze skynt te breed te wezen. Dat mutte se elders mar útfechte. Mar de naam Efeze is hoe dan oek un skot inne roas. Ut was un groate haven en handelsplaats anne Egeïsche Zee in West-Turkije inne Oudhyd Klein-Azië en had wat met boaten en kultuer krekt as Liwwadden dat gyn seehaven mear is. Mar dy pramen inne Nieuwestad lêge in de ouwe kweldergeul en dat was oait bútendyks an en in see.

STEEK DY MAR INNE BUSE.

‘MIJN AUTO IS ALS NIEUW’

Advertorial

‘Opdrachtgevers overladen ons met goeie reviews op onze website. Na het afleveren van zo’n perfect gepoetste auto heb je eer van je werk.’ David Miedema is de autopoetser van Carcleaning Akse aan de Orionweg op bedrijventerrein De Hemrik. Een jaar geleden nam hij het poetsbedrijf over van oprichter Marco Akse.

Miedema toont zijn website waarop klanten die hun auto hebben laten poetsen enthousiast reageren wanneer ze het resultaat zien van het schoonmaakwerk. ‘Wat een gepassioneerde mensen. Mijn auto is weer helemaal als nieuw. Geen detail is overgeslagen. Ik ga er niet meer in rijden, alleen maar naar kijken. Hahaha’, schrijft ene Maik G. ‘Onze Audi A4 laten poetsen door David. Binnen- en buitenkant waren weer als nieuw’, aldus Olger Haringsma. David Miedema is uiteraard blij met deze reacties van particulieren. ‘Poetsen is een vak apart. Een vak dat je in de vingers moet hebben. Oprichter Marco Akse heeft mij precies laten zien wat belangrijk is.’

David Miedema is de zoon van Andries Miedema, de man van Miedema Bouwmaterialen. ‘Na

mijn opleidingen in het timmervak en de detailhandel kwam ik min of meer automatisch bij Miedema Bouwmaterialen terecht.’ Aanvankelijk werkte hij op de logistiek, wat onder meer ook administratieve werkzaamheden zoals planning en logistiek en het op orde houden van de loods inhield. ‘Op een gegeven moment kon ik mijn draai niet vinden en vond dat ik wat anders moest gaan doen. Wat ik nu doe bij Carcleaning Akse is dat ook echt. Hier ben ik weer meer bezig met fysieke arbeid en het ondernemen. Bovendien had ik altijd al een passie voor auto’s.’

Het zelfstandig ondernemerschap bevalt Miedema prima. ‘Het werken voor particuliere klanten is natuurlijk prachtig, zeker gezien het resultaat, maar de basis wordt gevormd door het schoonmaken van auto’s van autobedrijven zoals de Van

‘Ik ga er niet in rijden, alleen maar naar kijken’

Mossel groep, Bourguignon en Olijnsma. Voor de Van Mossel Groep behandelen we bijvoorbeeld jonge gebruikte auto’s vanaf 10.000 gereden kilometers. Dan is het ’s middags wassen en zemen en de volgende dag exterieur reinigen en de kunststofdelen in de vinyl zetten zodat ze weer mooi zwart worden. Vervolgens wordt het interieur gereinigd. Na zo’n behandeling is de auto weer fris, bijna als nieuw. Dan zijn de auto’s showroomklaar.’

Het is een lust voor het oog om een auto helemaal opgeknapt zien worden. ‘Een auto heeft nogal wat te verduren. We pakken alles aan: het polijsten om krassen te verwijderen, verkleuring, kalkaanslag, vogeluitwerpselen en stickerverwijdering. Ook onder de motorkap wordt schoongemaakt. Rond de motor bouwt zich vervuiling op en dat is niet goed voor het functioneren van de energiebron. Wij verwijderen het vuil zodat de motor daarna weer in optimale conditie verkeert.’

Dat het poetsen van een auto niet zomaar iets is, daar kwam Miedema rap achter. ‘Het gaat om verschillende facetten die je goed moet beheersen. Dan noem ik: polijsten, interieur reinigen, roosters schoonmaken, stofzuigen en deurstijlen behandelen. Je begint, net als thuis, van boven naar beneden en je mag de afzonderlijke dashboardonderdelen natuurlijk niet vergeten.’

**NATUUR
MUSEUM
FRYSLÂN**
WETEN WAT ER LEEFT

APRIL KUNSTMAAND IN NATUURMUSEUM FRYSLÂN

Vorig jaar was de Kunstmaand in het Natuurmuseum Fryslân een groot succes, reden om dit initiatief een vervolg te geven. De hele maand april staat in het teken van kunst. Het thema sluit aan bij de tentoonstelling **Wakker worden!** Zes kunstenaars van de FRIA laten zich inspireren door slaap bij mens en dier en geven ieder hun eigen interpretatie aan het onderwerp.

De kunstenaars die meedoen zijn: Gerke Procee, Elise Klinkert, Aukje Reitsma, Joke Lunsing en Floor van der Leun. Eveline van der Pas werkt de gehele maand als ‘artist in residence’. In de expositie zijn schilderijen, beelden, foto’s, textiel en installaties te zien over slapen en ontwaken, dromen en nachtmerries, dag en nacht.

ELISE KLINKERT wil met haar schilderijen een groter bewustzijn en begrip creëren rondom de kwetsbaarheid en kostbaarheid van de ons omringende omgeving. Voor de Kunstmaand zoomde ze in op de meerkoe die zwerfafval gebruikt om een nest te maken. Daarmee wil ze bezoekers bewust maken, wakker schudden uit hun ‘slaap’ in deze ‘Nieuwe wereld’.

GERKE PROCEE maakte schilderijen over dromen en nachtmerries. Zijn werk is een visuele vertaling van de wereld in zijn hoofd, waarin mythologische, kosmische en humoristische elementen samenkomen. Hij neemt je mee in een surrealistische wereld vol emotie en verbeelding.

JOKE LUNSING werkte de nacht en de overgang van nacht naar dag uit in textiel. Om het karakter van dit zogenaamde blauwe

uur te versterken, combineert ze haar werk met foto’s die ze op een verrassende wijze presenteert en combineert.

FLOOR VAN DER LEUN vertaalde haar intense herinneringen aan koortsdromen en nachtmerries in beelden van hout. Met de ‘droomboom’ wil ze een tegenwicht bieden aan barre tijden. Ook ‘wake up calls’ horen bij het fenomeen ‘slaap’.

AUKJE REITSMa maakte gestileerd figuratief werk met een grafisch karakter. Mensen en dieren slapen, overdag, in de avond of ’s nachts. Slapen kan in een bed of op een bank in de kamer, maar ook in de natuur, in je tuin liggend in het gras, op de arm van je moeder.

EVELINE VAN DER PAS speelt met gehalveerde witte kledingstukken die ze upcyclet tot mensfiguren in allerlei houdingen. Witte wezens dwarrelen door de lucht. Zouden ze slapen? Zijn het spoken, geesten? Of is dit een droom? Een installatie die groeit gedurende de maand april. Van der Pas werkt meerdere dagen als ‘artist in residence’ aan haar installatie. Bezoekers kunnen meewerken! Ze is er alle dinsdagen en op nog nader aan te geven dagen in april.

OVER DE FRIA

FRIA IS BEROEPSVERENIGING VOOR BEELDEND KUNSTENAARS EN BESTAAT IN 2025 40 JAAR. DEZE HEUGELIJKE GEBEURTENIS ZAL HET HELE JAAR DOOR GEVIERD WORDEN MET EXPOSITIES IN MUSEA EN GALERIES IN FRIESLAND EN GRONINGEN. APRIL KUNSTMAAND MAAKT DAAR OOK DEEL VAN UIT. HET 25-JARIG JUBILEUM IN 2010 WERD OOK IN HET NATUURMUSEUM GEVIERD MET EEN EXPOSITIE.

APRIL KUNSTMAAND IS TE ZIEN VAN 1 APRIL TOT EN MET 4 MEI 2025

Vergaderen | Lunch | Diner | Borrel

De Hofdame

Aan de voet van de Oldehove!

www.de-hofdame.nl

KN KEUKEN
RENOVATIE
n e d e r l a n d

Regio Leeuwarden

- ◆ nieuwe keukendeuren
- ◆ nieuwe scharnieren
- ◆ nieuwe werkbladen
- ◆ nieuwe apparaten
- ◆ nieuwe kranen

Als het om de euro's gaat!

keukenrenovatienederland.nl

06 - 2856 3755

EDDY & HENNY:

'SE FYTSE DE PLISY DE FOUWEN UT DE BROEK'

HENNY 'Je skrikke dur nyt meer fan as de plysy nyt meer werke wil bij de NAVO-top. Ik su oek mooi in ut uniform achter myn bureau sitten blive.'

EDDY 'Misskien mutte se de babyplisy naar Den Haag sture.'

HENNY 'At je sien hoefeul rommel se an 'e riem hangen hewwe, dan begriep je dat se gien boef meer fange kenne.'

EDDY 'Dat was in myn tyd wel anders. Je moesten lope foor je leven. Je súden denke dat se dur un extra knaak foor kregen.'

HENNY 'As je de plisy sagen, dacht je meteen: wat hew ik ferkeerd deen. Je stonne al fan ferre in 'e houding. Dat is dur nou nyt meer bij. Se fytse de plisy de fouwen ut de broek en dan bedanke se se oek noch dat se nyt omferreden binne.'

*U kunt met ons uw wensen bespreken voor uw uitvaart.
Neem daarvoor vrijblijvend contact met ons op.*

MANNING
Uitvaartzorg

met liefde geregeld
ongeacht uw verzekering of lidmaatschap

058 - 844 83 65 | www.manninguitvaartzorg.nl

HoutbouwdeBruin

De specialist in geïmpregneerde houtbouwproducten

De Swette 1c, 9269 RC, Feanwâlden | www.houtbouwdebruin.nl | Telefoon: 06-22510084

MAATWERK IN HOUTBOUW

Houtbouw de Bruin is al ruim 30 jaar gespecialiseerd in houtbouw producten op maat en naar wens gebouwd. U heeft bij ons een grote keus uit diverse houtsoorten en profileringen. Uniek is ons assortiment geïmpregneerd vuren-hout in maar liefst 7 verschillende kleuren.

ZELF AAN DE SLAG MET UW EIGEN PROJECT IN HUIS OF TUIN?

Douglas Zweeds rabat
Lengtes: 3 & 4 m¹
Blank en zwart

V.a. € 2,75 p/m¹

NE vuren rabat
Diverse lengtes
Groen geïmpregneerd

€ 2,50 p/m¹

Douglas schaaldelen
Lengte: 3,6 m¹
Blank en zwart

V.a. € 1,88 p/m¹

Douglas 22x200 mm
Lengtes: 3 & 4 m¹
Blank en zwart

V.a. € 2,88 p/m¹

Tuinplanken
Lengtes: 3 & 4 m¹
Groen geïmpregneerd

€ 1,35 p/m¹

Douglas 16x140 mm
Lengtes: 4 m¹
Blank en zwart

V.a. € 1,88 p/m¹

- OSB UNDERLAYMENT
- ISOLATIEMATERIALEN
- SLS & REGELS
- GEVELBEKLEDING
- VUREN BALKHOUT

- DOUGLAS PALEN GESCHAAFD
- DAK & VLOERHOUT
- HARDHOUTEN PALEN
- DEUREN & RAMEN
- BETONPOEREN

- BOUWSTAAL
- BEVESTIGINGSMATERIALEN
- DAKBEDEKKING
- GOOTWERK
- VERF & BEITS

Glazen schuifwanden
Zwart of antraciet
Complete set

V.a. € 390,- p/st

HOUTBOUW DE BRUIN - BUITENGEWOON GOED IN KWALITEIT EN PRIJS!

KANTOREN
VERGADEREN
FLEXWERKEN
LUNCHEN

CRYSTALIC

Op zoek naar een
dynamische werkplek
of vergaderlocatie?

Bekijk ons aanbod op
www.crystalic.nl

LEEWARDEN | FRANÇOIS HAVERSCHMIDTWEI 2 | 8914 BC | THE NETHERLANDS

